

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-131-08

Druk nr 958
Warszawa, 4 września 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o strażach gminnych
oraz ustawy o Policji** wraz z projektami
aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada gminy tworzy straż po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, o czym zawiadamia wojewodę.”;

2) art. 3 – 5 otrzymują brzmienie:

„Art. 3. 1. Gminy sąsiadujące na obszarze jednego województwa mogą zawrzeć, po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, porozumienie o utworzeniu wspólnej straży.

2. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) zasięg terytorialny działania wspólnej straży,
- 2) sposób finansowania wspólnej straży,
- 3) radę gminy, która nada regulamin wspólnej straży i może ją rozwiązać,

4) wójta, burmistrza (prezydenta miasta),
któremu wspólna straż będzie podlegać.

Art. 4. Rada gminy może rozwiązać straż po zasięgnięciu
opinii właściwego terytorialnie komendanta
wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, o czym
zawiadamia wojewodę.

Art. 5. Koszty związane z funkcjonowaniem straży są
pokrywane z budżetu gminy.”;

3) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W szczególnie uzasadnionym przypadku rada gminy
może postanowić o umiejscowieniu straży w strukturze
urzędu gminy. W takim przypadku szczegółową
strukturę organizacyjną straży określa regulamin straży
nadawany przez wójta, burmistrza (prezydenta
miasta).”;

4) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Strażą kieruje Komendant, który jest powoływany
i odwoływany przez wójta, burmistrza (prezydenta
miasta), po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie
komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.”;

5) w art. 8 uchyla się ust. 1;

6) po art. 8 dodaje się art. 8a – 8c w brzmieniu:

„Art. 8a. W straży ustanawia się stanowiska strażnicze:

- 1) aplikanta,
- 2) młodszego strażnika,
- 3) strażnika,
- 4) starszego strażnika,

- 5) młodszego specjalisty,
- 6) specjalisty,
- 7) starszego specjalisty,
- 8) młodszego inspektora,
- 9) inspektora,
- 10) starszego inspektora,
- 11) zastępcy kierownika,
- 12) kierownika,
- 13) zastępcy naczelnika,
- 14) naczelnika,
- 15) zastępcy komendanta,
- 16) komendanta.

Art. 8b. 1. Strażnikowi przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę.

2. Strażnikowi może przysługiwać nagroda za szczególne osiągnięcia w pracy, dodatek funkcyjny, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, a także inne dodatki.

Art. 8c. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalne wymagania kwalifikacyjne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach strażniczych,
- 2) warunki i sposób wynagradzania strażników, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach,
- 3) wysokość oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę,
- 4) wysokość oraz warunki przyznawania i wypłacania nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego oraz innych dodatków.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) rodzaj realizowanych zadań i charakter czynności wykonywanych na poszczególnych stanowiskach,
- 2) potrzebę posiadania przez strażnika niezbędnych doświadczeń i umiejętności zawodowych.”;

7) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Nadzór nad działalnością straży sprawuje wójt, burmistrz (prezydent miasta).

2. Nadzór nad działalnością straży w zakresie:
  - 1) wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12,
  - 2) użycia broni palnej bojowej oraz środków przymusu bezpośredniego,
  - 3) ewidencji etatów, wyników działań straży oraz wyposażenia

– sprawuje wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji działającego w jego imieniu.
3. Wojewoda sprawuje nadzór przez:
  - 1) okresowe lub doraźne kontrole, obejmujące całość lub część spraw poddanych nadzorowi,
  - 2) wydawanie zaleceń pokontrolnych oraz kontrolę prawidłowości i terminowości ich realizacji,
  - 3) podejmowanie innych czynności zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.
4. W związku z wykonywaniem swoich zadań straż współpracuje z Policją. W tym celu wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zawierać z właściwym terytorialnie komendantem Policji porozumienie o współpracy straży i Policji.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb sprawowania nadzoru nad działalnością straży

przez właściwego terytorialnie wojewodę przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, kierując się potrzebą zapewnienia zgodnej z prawem realizacji zadań straży.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i formy współpracy straży z Policją oraz sposób informowania wojewody o tej współpracy, kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności tej współpracy oraz uwzględniając możliwość zawierania porozumień między właściwym terytorialnie komendantem Policji a wójtem, burmistrzem (prezydentem miasta).”;

8) w art. 9a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Straż prowadzi ewidencję:

- 1) etatów,
- 2) wyposażenia, w tym środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2-7, broni palnej bojowej, urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego, środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, pojazdów,
- 3) wyników działań straży.”;

9) art. 9b otrzymuje brzmienie:

„Art. 9b. 1. Komendanci straży przekazują właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu

(Stołecznemu) Policji do dnia 31 stycznia każdego roku informacje o danych zawartych w ewidencji, o której mowa w art. 9a ust. 1. Zbiorcze informacje z obszaru województwa komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji składa do końca lutego każdego roku wojewodzie.

2. Wojewoda, do dnia 15 marca każdego roku, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych otrzymane informacje z obszaru województwa o danych zawartych w ewidencjach, o których mowa w art. 9a ust. 1.”;

10) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zadania, o których mowa w ust. 1, wykonują pracownicy straży, zwani dalej „strażnikami”, po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego, o którym mowa w art. 25.”;

11) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Do zadań straży należy w szczególności:

- 1) ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- 2) czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- 3) współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk

żywiolowych oraz innych miejscowych zagrożeń,

- 4) zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- 5) ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
- 6) współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- 7) doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- 8) informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi,

samorządowymi i organizacjami społecznymi,

9) konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

2. W związku z realizowanymi zadaniami określonymi w ust. 1 i art. 10, straż przysługuje prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób wykonywania czynności, o której mowa w ust. 2, uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a także potrzebę respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.”;

12) w art. 12:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzegania lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego,”

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania podręcznych przedmiotów i bagaży osoby, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary, a także w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1 pkt 3 i w art. 11 ust. 1 pkt 7,”

– uchyla się pkt 10,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Straż w toku wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i art. 11 ust. 2, ma obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka. Czynności te powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.”

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2-3a, pkt 8 i 9, uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności podejmowanych przez strażnika czynności, a także potrzebę respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka”;

13) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Dzień 29 sierpnia ustanawia się dniem straży gminnej.”;

14) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. Strażnik może stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób uniemożliwiających wykonanie przez niego zadań określonych w ustawie.

2. Środkami przymusu bezpośredniego są:

- 1) siła fizyczna w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony,
- 2) kajdanki,
- 3) pałki obronne wielofunkcyjne,
- 4) psy i konie służbowe,
- 5) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które jest wymagane pozwolenie na broń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.²⁾),
- 6) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji,
- 7) ręczne miotacze gazu.”;

15) po art. 14 dodaje się art. 14a – 14h w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik

obrony można stosować w celu odparcia czynnej napaści lub zmuszenia do wykonania polecenia albo ujęcia osoby.

2. Używając siły fizycznej, nie zadaje się uderzeń, chyba że działa się w:
  - 1) obronie koniecznej,
  - 2) celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub mienie.

Art. 14b. 1. Kajdanki można stosować wobec osób ujętych oraz podczas wykonywania zadań, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 w celu:

- 1) udaremnienia ucieczki osoby ujętej lub osoby mogącej stwarzać swym zachowaniem zagrożenie dla życia, zdrowia lub mienia,
  - 2) zapobieżenia czynnej napaści lub czynnemu oporowi.
2. Kajdanki zakłada się na ręce trzymane z tyłu. W przypadku gdy w ocenie strażnika prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, czynnej napaści, czynnego oporu lub wystąpienie zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczne, kajdanki zakłada się na ręce trzymane z przodu.
  3. Kajdanki zakłada się tak, aby nie tamowały obiegu krwi.

4. Nie stosuje się kajdanek wobec osób, które nie ukończyły 17 lat, z wyjątkiem tych, które ukończyły 15 lat i są podejrzane o popełnienie czynu zabronionego określonego w art. 10 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.³⁾).

Art. 14c. 1. Pałka obronna wielofunkcyjna może być stosowana w przypadku:

- 1) odpierania czynnej napaści na strażnika lub inną osobę,
  - 2) pokonywania czynnego i biernego oporu,
  - 3) przeciwdziałania niszczeniu lub kradzieży mienia.
2. Nie zadaje się:
- 1) uderzeń i pchnięć pałką obronną wielofunkcyjną w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, a także nie stosuje się na te części ciała blokady i nie zakłada się dźwigni,
  - 2) uderzeń rękojęścią pałki obronnej wielofunkcyjnej,
  - 3) uderzeń i pchnięć pałką obronną wielofunkcyjną wobec osób, którym założono kajdanki, które stawiają bierny opór lub wobec osób, które obezwładniono paralizatorem elektrycznym.

3. Wolno zadawać uderzenia pałką obronną wielofunkcyjną we wszystkie części ciała w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie strażnika lub innej osoby.

Art. 14d. 1. Pies służbowy może być wykorzystany w przypadkach:

- 1) odpierania czynnej napaści na strażnika lub inną osobę,
  - 2) pokonywania czynnego oporu,
  - 3) w pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa oraz udaremnienia jej ucieczki.
2. Psu służbowemu zakłada się kaganiec.
  3. Pies służbowy może być wykorzystany bez kagańca tylko wobec osoby posiadającej broń palną lub inny niebezpieczny przedmiot w celu odparcia czynnej napaści.

Art. 14e. Koń służbowy może być użyty w przypadkach:

- 1) odpierania czynnej napaści,
- 2) pokonywania czynnego oporu,
- 3) w czasie ujęcia osoby oraz udaremnienia jej ucieczki,
- 4) przywracania porządku publicznego naruszonego podczas zbiegowiska publicznego lub przez wykroczenie o charakterze chuligańskim.

Art. 14f. 1. Przedmioty, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5 i 6, oraz ręczne miotacze gazu można stosować w przypadkach:

- 1) odpierania czynnej napaści,
  - 2) bezpośredniego pościgu za osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
  - 3) przeciwdziałania niszczeniu lub kradzieży mienia,
  - 4) dokonywania ujęcia osoby,
  - 5) udaremnienia ucieczki osoby ujętej.
2. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się zgodnie z instrukcją obsługi opracowaną przez producenta, na umięśnione części ciała, z wyłączeniem klatki piersiowej w okolicy serca i okolic stawów kostnych.
  3. Czas użycia przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej wynosi około sekundy.
  4. Ręcznego miotacza gazu używa się zgodnie z instrukcją obsługi opracowaną przez producenta, przy czym wylot dyszy ręcznego miotacza gazu powinien być skierowany poniżej twarzy osoby, w stosunku do której jest używany, oraz powinien znajdować się przynajmniej około 50 cm od tej osoby.

5. Nie używa się ręcznego miotacza gazu w pomieszczeniach zamkniętych.
6. Czas użycia ręcznego miotacza gazu wynosi około sekundy.

Art. 14g. 1. Strażnik może stosować jedynie środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.

2. Środki przymusu bezpośredniego powinny być stosowane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, w stosunku do której zostały zastosowane.
3. Środki przymusu bezpośredniego mogą być stosowane po uprzednim wezwaniu do zachowania się zgodnego z prawem oraz po bezskutecznym uprzedzeniu o ich użyciu.
4. Strażnik może odstąpić od wzywania do zachowania zgodnego z prawem oraz od uprzedzenia o użyciu środków przymusu bezpośredniego, jeżeli zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia, a także mienia.
5. Od dalszego stosowania środków przymusu bezpośredniego odstępuje się, gdy osoba, wobec której użyto tych środków, podporządkowała się wydanym poleceniom.
6. Można stosować jednocześnie różne środki przymusu bezpośredniego, jeżeli jest to

konieczne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.

7. Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, osób w podeszłym wieku oraz o widocznej niepełnosprawności można stosować tylko siłę fizyczną w postaci chwytów obezwładniających.
8. Jeżeli wskutek użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia osoby, strażnik jest obowiązany niezwłocznie udzielić tej osobie pierwszej pomocy, a w razie potrzeby lub na jej prośbę – zapewnić pomoc lekarską.

Art. 14h. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego oraz zakres udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej, uwzględniając potrzebę ochrony interesów osób, wobec których środki te zostały użyte. Rozporządzenie powinno określić również sposób przechowywania i rejestrowania tych środków.”;

16) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Straż może otrzymać świadectwo broni, na zasadach określonych w przepisach art. 29 oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, na:

- 1) broń palną bojową do wykonywania zadań określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 i 9,
- 2) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5.”;

17) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Dopuszczenie strażnika do wykonywania zadań z bronią palną bojową i przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5, następuje na wniosek komendanta straży, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez właściwy organ Policji.

2. W zakresie zasad dopuszczenia strażnika do posiadania broni palnej bojowej i przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.”;

18) w art. 24 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za ścigane z oskarżenia publicznego i umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,”;

19) art. 24a otrzymuje brzmienie:

„Art. 24a. 1. Strażnicy oraz osoby ubiegające się o przyjęcie do pracy w charakterze strażnika

podlegają obowiązkowym badaniom lekarskim i psychologicznym.

2. Do przeprowadzania badań lekarskich stosuje się odpowiednio przepis art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁴⁾).
3. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb przeprowadzania badań psychologicznych osób, o których mowa w ust. 1, oraz podmioty uprawnione do przeprowadzania badań psychologicznych, uwzględniając potrzebę prawidłowego stwierdzenia przez psychologa istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika.”;

20) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Strażnika zatrudnia się po raz pierwszy na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, w ramach którego odbywa szkolenie podstawowe.

2. Po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego, strażnika można zatrudnić na czas określony nie dłuższy niż 3 lata albo na czas nieokreślony.

3. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od zatrudnienia strażnika na czas określony, jeżeli posiada on odpowiednie przygotowanie do pracy w straży.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres programu szkolenia podstawowego strażników gminnych, warunki i zakres udziału Policji w szkoleniu podstawowym, sposób powoływania, skład i tryb działania komisji egzaminacyjnych, kwalifikacje członków komisji, obowiązki przewodniczącego komisji, formę egzaminu oraz organ właściwy do wydania świadectwa złożenia egzaminu i wzór świadectwa. Rozporządzenie powinno uwzględniać potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu wyszkolenia strażników i jednolitości minimum programowego, formy szkolenia, zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do wykonywania obowiązków strażnika oraz poprawność przebiegu i rzetelność oceny egzaminowanych.”;

21) po art. 26 dodaje się art. 26a i 26b w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Strażnika zawiesza się w pełnieniu obowiązków pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione umyślnie

przestępstwo lub przestępstwo skarbowe – na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Strażnika można zawiesić w pełnieniu obowiązków pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione nieumyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro pracy – na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.
3. W uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w pełnieniu obowiązków pracowniczych można przedłużyć na dalszy okres, nie dłużej jednak niż do czasu ukończenia postępowania karnego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.
4. Strażnikowi zawieszonemu w pełnieniu obowiązków pracowniczych, od najbliższego terminu wypłaty wynagrodzenia za pracę przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 % jego wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków do wynagrodzenia określonych w umowie o pracę w stałej wysokości.
5. Po upływie okresu, na jaki strażnik został zawieszony w pełnieniu obowiązków pracowniczych, strażnikowi wypłaca się należne wynagrodzenie za okres zawieszenia oraz obligatoryjne podwyżki wynagrodzenia w tym okresie, w przypadku umorzenia

postępowania karnego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu.

6. Przepis ust. 5 nie stosuje się w przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 26b. Ze strażnikiem rozwiązuje się umowę o pracę bez wypowiedzenia w przypadkach:

1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za ścigane z oskarżenia publicznego i umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,

2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego.”;

22) w art. 29 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeniesienie na wyższe stanowisko,”;

23) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Obowiązki pracownicze strażnika powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.

2. Tygodniowy czas pracy strażnika, łącznie z pracą w godzinach nadliczbowych, nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.

3. Strażnikowi przysługuje w każdym tygodniu nieprzerwany odpoczynek w wymiarze nie krótszym niż 35 godzin oraz nieprzerwany

odpoczynek dobowy w wymiarze nie krótszym niż 11 godzin.

4. Przepisy ust. 1 – 3 nie dotyczą sytuacji, których ciężar i rozmiar wymaga podjęcia niezbędnych środków dla ochrony życia, zdrowia, a także bezpieczeństwa zbiorowości, w szczególności powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, katastrofy, klęski żywiołowej, przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub jego dokonania.
5. W zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych strażnikowi przysługuje w tym samym wymiarze, w okresie rozliczeniowym, czas wolny od pracy albo może mu zostać przyznany dodatek do wynagrodzenia.
6. W przypadku naruszenia prawa do odpoczynku, o którym mowa w ust. 3, w sytuacjach wskazanych w ust. 4 strażnikowi przysługuje, w okresie rozliczeniowym, równoważny okres odpoczynku.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.⁵⁾) w art. 1 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;”.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 14 ust. 5, art. 24a ust. 2 i art. 25 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 5, art. 9 ust. 6, art. 12 ust. 2, art. 24a ust. 3 i art. 25 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 451, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1238.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378 oraz z 2008 r. Nr 90, poz. 560 i Nr 122, poz. 782.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672 oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 586 i Nr 116, poz. 740.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170.

UZASADNIENIE

Powody nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych są następujące:

1) przeciwdziałanie drobnej przestępczości

W okresie ostatniego dziesięciolecia znacznie wzrosła przestępczość tzw. pospolita. Ilość stwierdzonych przestępstw wzrastała wyraźnie od 1994 r. (z niewielkim odstępstwem w 1996 r. – lecz i wtedy była większa, niż w latach 1990 – 1993), aż do 2003 r., kiedy to osiągnęła dotychczasowe apogeum. Minimalny jej spadek odnotowano dopiero w 2004 r. (o 1 % mniej niż w 2003 r.) oraz nieco bardziej wyraźny w 2005 r. Wciąż jednak utrzymuje się na poziomie znacznie wyższym od notowanego w poprzedniej dekadzie. W ostatnich latach zaznaczyła się natomiast tendencja wzrostowa wśród czynów karalnych popełnianych przez nieletnich: w 2004 r. było ich 70.107, w 2005 r. – 71.482, natomiast w 2007 r. – 72.476.

Jakkolwiek w ostatnim okresie uległy również poprawie wskaźniki dotyczące poczucia bezpieczeństwa, niemniej w dalszym ciągu bardzo wysoki jest odsetek osób wyrażających obawy przed zagrożeniem przestępczością. W dniach od 5 do 9 października 2006 r. Centrum Badania Opinii Społecznej na zlecenie Komendy Głównej Policji przeprowadziło badanie, w którym pytano o zagrożenie przestępczością i poczucie bezpieczeństwa w kraju i miejscu zamieszkania (badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie 1.057 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat). 54 % badanych postrzega Polskę jako kraj, w którym żyje się bezpiecznie, 44 % ankietowanych, deklaruje, że Polska nie jest krajem bezpiecznym. 79 % Polaków uznaje swoje miejsce zamieszkania jako bezpieczne. Natomiast co piąty obywatel (20 %) uważa, że otoczenie, w którym mieszka nie jest bezpieczne i spokojne. 46 % Polaków nie obawia się, że zostanie ofiarą przestępstwa, ale ponad połowa (52 %) ankietowanych wyraża taką obawę. 56 % respondentów

deklaruje, że ofiarą przestępstwa może stać się ktoś z ich najbliższej rodziny. O bezpieczeństwo osób najbliższych nie obawia się 42 % obywateli.

Oprócz zapewnienia bezpieczeństwa wobec poważnych przestępstw, należy także starać się w możliwie wysokim stopniu zapewnić bezpieczeństwo wobec drobnych przestępstw, wykroczeń, czy nawet zwykłych zakłóceń spokoju. Drobna przestępczość jest szczególnie dotkliwa w lokalnych społecznościach, zwłaszcza ze względu na nagminność jej występowania. W tym obszarze istotne znaczenie może mieć zwiększenie aktywności straży gminnych (miejskich);

2) dostosowanie rozwiązań legislacyjnych do charakteru pracy strażników gminnych (pragmatyka służbowa)

Praktyka stosowania dotychczasowych przepisów ustawy o strażach gminnych, ujawniała potrzebę dostosowania rozwiązań ustawowych do aktualnych potrzeb i rozwoju straży gminnych. Przyjęto przy tym zasadę, że w sprawach nieuregulowanych będą miały zastosowanie (tak jak obecnie) przepisy ustaw o pracownikach samorządowych i Kodeksu pracy. Ustawa o pracownikach samorządowych reguluje chociażby kwestię wynagradzania strażników, czy też podlegania okresowym ocenom kwalifikacyjnym. Natomiast ustawa o strażach gminnych w sprawach pracowniczych będzie regulowała – wymagane dla prawidłowego funkcjonowania straży – odrębności wynikające ze specyfiki pracy strażników;

3) rozwój straży gminnych

W ciągu 16 lat funkcjonowania straży gminnych następuje systematyczny rozwój tej formacji. W szczególności zauważalny jest bezpośredni związek między zwiększeniem uprawnień i obowiązków strażników w 2004 r., a zainteresowaniem władz gminnych sprawami porządku publicznego. Systematycznie wzrasta ilość jednostek straży oraz strażników. Na koniec 2007 r. funkcjonowało w kraju 481 oddziałów straży (w 2006 r. – 461, w 2005 r. – 457) zatrudniających 8.859 strażników (w 2006 r. – 8.714,

w 2005 r. – 8.305). W 2007 r. strażnicy podjęli 1.986.681 interwencji w postaci zastosowania pouczenia i nałożenia grzywny w drodze mandatu (w 2006 r. – 2.095.494) oraz skierowali 51.627 (w 2006 r. – 78.298) wniosków o ukaranie do sądu. W 2004 r. strażnicy doprowadzili do izb wytrzeźwień, miejsc zamieszkania lub ośrodków zdrowia 46.796 osób, w 2005 r. liczba ta wzrosła do 54.820 osób, w 2006 r. do 65.049 osób, a w 2007 r. do 69.458 osób. W ramach pełnionej służby patrolowej w 2007 r. ujawniono 5.289 przestępstw (w 2006 r. – 14.089) oraz 5.022 (w 2006 r. – 13.556) sprawców. Dodatkowo strażnicy dokonali w 2007 r. 28.023 zabezpieczeń chronionych miejsc i obiektów oraz urządzeń użyteczności publicznej, przeprowadzili 76.003 konwojów dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych, w 22.740 przypadkach zabezpieczyli miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem, unieruchomili 92.133 pojazdy, usunęli z drogi 6.972 pojazdy, odnaleźli 272 pojazdy. Poza tym strażnicy wykonują wiele innych czynności. W porównaniu do lat ubiegłych są to w dużej mierze liczby rosnące.

Zmiany szczegółowe

W celu ujednolicenia terminologii zmienia się treść art. 2 ust. 2 oraz art. 7 ust. 1.

W art. 3 ustawy regulującym kwestie porozumień o utworzeniu wspólnej straży, zamiast rady gminy, której obecnie taka straż podlega, wprowadza się wójta, burmistrza (prezydenta miasta) jako organ, któremu straż będzie podlegać. Zmiana ta jest zgodna z zasadami funkcjonowania straży, bowiem to wójt, burmistrz (prezydenta miasta) powołuje i odwołuje komendanta straży, jest jego przełożonym, a także sprawuje nadzór nad działalnością straży. Wskazuje się także, iż to rada gminy, która nadaje regulamin straży, będzie mogła ją rozwiązać.

W art. 4 ustawy proponuje się wprowadzić przepis, na podstawie którego rada gminy będzie mogła rozwiązać straż po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. Obecnie komendant wojewódzki Policji jest jedynie powiadamiany o fakcie likwidacji straży. Decyzja o rozwiązaniu straży może mieć jednak wpływ na stan bezpieczeństwa w gminie i funkcjonowanie lokalnej Policji, w szczególności w przypadkach ścisłej współpracy straży i Policji. Wprowadza się również obowiązek powiadomienia wojewody o fakcie likwidacji straży, z uwagi na sprawowanie przez niego nadzoru nad działalnością straży w zakresie określonym w projekcie ustawy.

Z uwagi na fakt, że nie funkcjonują już miasta, które są związkami komunalnymi, zmienia się odpowiednio art. 5.

W art. 6 ust. 2 określa się, że w przypadku umiejscowienia straży w strukturze urzędu gminy, szczegółową strukturę organizacyjną straży określa regulamin straży nadawany przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta).

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) urząd gminy jest aparatem pomocniczym, przy pomocy którego wójt wykonuje swoje zadania jako organ wykonawczy. Strukturę organizacyjną urzędu określa regulamin organizacyjny nadawany przez wójta w drodze zarządzenia. Straż gminna może być natomiast albo komórką organizacyjną urzędu gminy albo jednostką organizacyjną gminy.

Tworzenie, likwidacja i reorganizacja jednostek organizacyjnych należy do rady gminy (art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym), co przesądza o kompetencji rady gminy do ustalania regulaminu organizacyjnego. Ponadto zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 23, poz. 779, z późn. zm.) to właśnie rada gminy może utworzyć straż gminną.

Uchyła się art. 8 ust. 1 ustawy stanowiący, że komendant straży wykonuje swoje zadania przy pomocy Komendy Straży. W strukturach straży nie wyodrębniła się samodzielna jednostka, której można byłoby przypisać cechy Komendy Straży.

W proponowanym art. 8a ustawy, ustanawia się stanowiska w straży. Obowiązujące przepisy nie określają wprost tych stanowisk. W sposób pośredni wynikają one z aktów wykonawczych przy oznaczeniu dystynkcji oraz ustaleniu stawek wynagrodzenia. Ustawowe określenie stanowisk straży, oprócz wypełnienia luki w obowiązujących przepisach jest związane również z możliwością przeniesienia na wyższe stanowisko służbowe. Ponadto, z uwagi na rozbudowaną strukturę największych straży, propozycja rozszerza obecnie funkcjonujący katalog z 12 do 16 stanowisk.

W art. 8b wskazuje się, że strażnikowi przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę. Ponadto strażnik może otrzymać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy, dodatek funkcyjny, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, a także inne dodatki.

W art. 8c wprowadza się delegację ustawową do określenia w drodze rozporządzenia minimalnych wymagań kwalifikacyjnych do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach strażniczych, warunków i sposobu wynagradzania strażników, a także wysokości i warunków przyznawania i wypłacania nagród i dodatków.

W art. 9 ustawy, w miejsce Komendanta Głównego Policji (KGP), proponuje się powierzenie nadzoru nad strażami wojewodzie. Nadzór wykonywany przez Komendanta Głównego Policji jest kwestionowany z uwagi na brak ustrojowych zależności między KGP a samorządem gminnym. Powierzenie nadzoru nad strażami wojewodzie wynika z roli jaką ustawodawca przypisał mu w sprawach bezpieczeństwa publicznego na obszarze województwa. Zgodnie z art. 15 pkt 4 ustawy o administracji rządowej w województwie, wojewoda jako przedstawiciel

Rady Ministrów odpowiada za wykonywanie polityki Rządu na obszarze województwa, a w szczególności zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach. Wojewoda może wydawać, w zakresie wykonywania funkcji przedstawiciela Rady Ministrów, polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej, a w sytuacjach nadzwyczajnych, obowiązujące również organy samorządu terytorialnego (art. 16 ustawy o administracji rządowej w województwie). Z kolei według art. 6 ust. 1 ustawy o Policji, wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji jest organem administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Wraz z powierzeniem wojewodzie, działającego przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji nadzoru nad strażami proponuje się również:

- ustawowe określenie zakresu tego nadzoru, przez wskazanie że dotyczy on:
  - a) wykonywania przez strażników uprawnień, o których mowa w art. 12,
  - b) użycia broni palnej bojowej oraz środków przymusu bezpośredniego,
  - c) ewidencji etatów, wyników działań straży oraz wyposażenia. Zakres ewidencji określa załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego oraz wyników działań straży (Dz. U. Nr 54, poz. 550),
- wskazanie w art. 9 ust. 3 sposobu wykonywania nadzoru przez wojewodę,

- aby informacje z ewidencji prowadzonej przez straż były składane komendantowi wojewódzkiemu (Stołecznemu) Policji, który będzie je przekazywał wojewodzie, a wojewoda następnie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (zmiany w art. 9b ustawy),
- zmianę w art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji polegającą na wykreśleniu fachowego nadzoru Policji nad strażami gminnymi (art. 2 projektu ustawy).

W art. 9a ustawy proponuje się, aby ewidencja prowadzona przez straż dotyczyła wyposażenia nie tylko w środki przymusu bezpośredniego. Zmiana ta pozwoli na monitorowanie w całym kraju sposobu wyposażenia straży np. w pojazdy, kamery monitorujące miejsca publiczne, czy tzw. fotoradary. Trudno jest jednak w sposób wyczerpujący wskazać wszystkie elementy wyposażenia podlegające ewidencji, z uwagi na wciąż zmieniające się standardy w tym zakresie.

W art. 10 ust. 2 ustawy, proponuje się doprecyzowanie, że strażnicy będą mogli wykonywać zadania w zakresie ochrony porządku publicznego po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego. Do czasu uzyskania świadectwa ukończenia takiego szkolenia z wynikiem pozytywnym, strażnik nie będzie mógł wykonywać samodzielnych zadań. Może natomiast asystować przy niektórych zadaniach, np. współuczestniczyć w patrolach, czy też przygotowywać dokumentację służbową.

W art. 11 dotychczasowa treść tego przepisu została oznaczona jako ust. 1, przy czym nie została zmieniona jego treść, tzn. nie dodano, ani nie zmieniono określonego w tym przepisie katalogu zadań. Dodano natomiast ust. 2, w którym umożliwiono straży jako formacji, a więc również pracownikom niebędącym strażnikami realizowanie zadań związanych z obsługą tzw. monitoringu wizyjnego. W celu realizacji powyższego zadania w ust. 3 przewidziano delegację dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu i sposobu wykonywania tej czynności.

W art. 12 ust. 1 ustawy, proponuje się przyznać straży prawo do:

- stosowania środków oddziaływania wychowawczego. Zwiększy to katalog możliwości działania strażników zgodnie z ideą rozwiązań kodeksowych,
- dokonywania kontroli osobistej i przeglądania podręcznych przedmiotów i bagaży osoby. Uprawnienie to dotyczyć ma przypadków, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary oraz gdy strażnicy wykonują czynności:
  - a) doprowadzania osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsc zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorzienia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób, a także w przypadku,
  - b) gdy strażnik wykonując prawem dozwolone zadania, ujmie osobę stwarzającą w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznie doprowadzi ją do najbliższej jednostki Policji.

We wskazanych powyżej sytuacjach istnieje uzasadnione przypuszczenie, że osoby wobec których strażnik podejmuje działania mogą posiadać przy sobie niebezpieczne przedmioty, których użycie wobec interweniującego strażnika, grozić może spowodowaniem uszkodzenia ciała, czy uszczerbkiem na zdrowiu strażnika. Przyznanie tym samym przedmiotowego uprawnienia strażnikom gminnym (miejskim) może stanowić gwarancję bezpieczeństwa przy wykonywaniu prawem nałożonych obowiązków.

W obecnym stanie prawnym, strażnik może zapobiegać omawianym niebezpieczeństwom jedynie w ramach obrony koniecznej. Obecny zakres uprawnień strażnika nie odbiega więc od prawnie wyznaczonych możliwości działania każdej innej osoby.

Należy również rozszerzyć delegację ustawową w art. 12 ust. 2 ustawy o strażach gminnych, w której Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi także zakres i sposób wykonywania ww. czynności.

W celu podniesienia etosu pracy strażnika gminnego proponuje się ustanowić dzień 29 sierpnia dniem straży gminnej (art. 12a ustawy). W dniu 29 sierpnia została uchwalona ustawa o strażach gminnych.

W art. 14 – 14g proponuje się uregulowanie w ustawie kwestii dotyczących sposobu i przypadków użycia środków przymusu bezpośredniego (na konieczność uregulowania środków przymusu bezpośredniego w przepisach rangi ustawowej wskazywał Rzecznik Praw Obywatelskich). Rozporządzenie natomiast, zgodnie z delegacją określoną w art. 14h będzie regulowało jedynie dokumentowanie faktu użycia środków przymusu bezpośredniego, sposób przechowywania i rejestrowania tych środków oraz zakres udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej.

W art. 14 ust. 2 pkt 4 i pkt 6 ustawy, proponuje się również przyznanie strażnikom dwóch dodatkowych środków przymusu bezpośredniego – koni służbowych i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na które nie jest wymagane pozwolenie na broń. Proponuje się ujednoczenie stosowanej terminologii w zakresie tzw. „paralizatorów elektrycznych” z terminologią używaną w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.).

Obecnie konie pozostające na wyposażeniu straży mogą być używane wyłącznie jako środek transportu. Uprawnienie do używania koni służbowych jako środka przymusu bezpośredniego posiada Policja. Zaproponowane zmiany przepisów dotyczących tzw. „paralizatorów elektrycznych”, stworzą możliwość dodatkowego wyposażenia strażników gminnych w tzw. „paralizatory elektryczne” niebędące

bronią w myśl ustawy o broni i amunicji. Na rynku pojawiły się urządzenia nowej generacji, oddziałujące na mięśnie szkieletowe odpowiedzialne za motorykę i ruch. Zasada działania wymienionych urządzeń polega, nie tak jak w przypadku klasycznych przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, na zadaniu fizycznego bólu powodowanego przez silne natężenie przepływającego przez ciało prądu elektrycznego, lecz na odpowiedniej wartości jego natężenia. Użycie takiego paralizatora powoduje u osoby obezwładnianej utratę kontroli jedynie nad mięśniami szkieletowymi, bez działania na mięsień sercowy, co jest dla niej bezpieczniejsze. Konstrukcja takiego urządzenia nie wymaga bezpośredniego kontaktu fizycznego między osobą obezwładniającą, a obezwładnianą i w związku z tym w znacznym stopniu może poprawić również bezpieczeństwo strażnika w przypadku konieczności zastosowania paralizatora.

Zmiany zaproponowane w art. 15 i 16 ustawy polegają na dostosowaniu aktualnych przepisów do sytuacji, w której ustawa będzie odnosiła się do dwóch rodzajów przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

W art. 24 pkt 7 proponuje się wskazać, że strażnikiem może być osoba, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za ścigane z oskarżenia publicznego i umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w celu usunięcia wszelkich wątpliwości odnośnie czynów, których popełnienie uniemożliwia wykonywanie zawodu strażnika. Jest to rozwiązanie spójne z projektowanym art. 26b pkt 1.

Zmiany zaproponowane w art. 24a wprowadzają zasadę, że przepisy ustawy o strażach gminnych będą regulowały przeprowadzanie badań psychologicznych, natomiast do badań lekarskich będzie miał zastosowanie art. 229 Kodeksu pracy. Koszty tych badań są i będą

pokrywane z budżetu gminy, gdyż zgodnie z art. 5 ustawy o strażach gminnych koszty związane z funkcjonowaniem straży są pokrywane z budżetu gminy albo z budżetu miasta. Badania lekarskie strażników oraz osób ubiegających się o przyjęcie do służby w straży są ściśle powiązane z funkcjonowaniem tej straży. Stanowią one mechanizm gwarantujący działanie straży gminnej (miejskiej) zgodnie z celem, dla którego została ona powołana. Obecnie strażnicy gminni podlegają podwójnym badaniom lekarskim na podstawie ustawy o strażach gminnych oraz Kodeksu pracy, których zakres jest zbliżony.

W art. 25 ustawy proponuje się dodatkowo wprowadzić drugą umowę o pracę na czas określony do lat 3. Propozycja ta ma na celu zweryfikowanie przydatności strażnika do pracy, po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia podstawowego. Wprowadzenie dwóch umów na czas określony jest zgodne ze standardami prawa pracy i pragmatyki służbowej dla policjantów.

Projektowany art. 25 ust. 4 rozszerza delegację ustawową, włączając do rozporządzenia określenie formy szkolenia. Rozwiązanie to ma na celu uregulowanie w rozporządzeniu form szkolenia, w celu stworzenia możliwości prowadzenia ich zarówno w formie stacjonarnej, jak również w formie eksternistycznej. Niejednokrotnie dochodzi do sytuacji, że były funkcjonariusz Policji, który posiada odpowiednie przeszkolenie i doświadczenie, w szczególności w pionie prewencyjnym Policji, ubiega się o przyjęcie do straży. Nie zachodzi zatem potrzeba aby był on objęty całym programem szkolenia podstawowego. Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast możliwości przystąpienia przez strażnika do egzaminu kończącego szkolenie podstawowe, bez wcześniejszego ukończenia wszystkich przewidzianych programem przedmiotów szkolenia.

Proponuje się dodanie art. 26a do ustawy, który przewiduje instytucję „zawieszenia w obowiązkach pracowniczych” w razie wszczęcia

przeciwko strażnikowi postępowania karnego. Strażnik gminny, który w imieniu państwa wykonuje zadania z zakresu porządku publicznego, wykorzystując przy tym uprawnienia policyjne, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego, powinien podlegać podobnej odpowiedzialności jakiej podlegają funkcjonariusze innych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek, np. policjanci.

W projekcie ustawy, proponuje się również dodanie art. 26b regulującego przypadki rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia ze strażnikiem. Potrzeba określenia katalogu przypadków rozwiązania umowy o pracę, wynika ze specyfiki przepisów ustawy o strażach gminnych w stosunku do przepisów ogólnych prawa pracy. Przepis art. 24 ustawy o strażach gminnych wskazuje, kto może zostać strażnikiem (m.in. osoba, która ma obywatelstwo polskie oraz nie była karana sędownie). W chwili obecnej, z uwagi na fakt, że strażnikiem nie może być osoba karana sędownie, ze strażnikiem skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie wykroczenia albo za popełnienie przestępstwa z winy nieumyślnej rozwiązuje się umowę o pracę bez wypowiedzenia. W związku z tym strażnicy ponoszą surowszą odpowiedzialność niż funkcjonariusze innych formacji, np. policjanci.

Zgodnie z art. 32 ustawy o strażach gminnych, w sprawach dotyczących strażników, a nieuregulowanych w ustawie, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych. Natomiast art. 31 ust. 1 tejże ustawy odsyła w zakresie nieuregulowanym ustawą o pracownikach samorządowych do Kodeksu pracy. Dlatego też w zakresie nieuregulowanym w ustawie o strażach gminnych, w kwestii dotyczącej rozwiązania stosunku pracy, mają zastosowanie zarówno przepisy ustawy o pracownikach samorządowych, jak również Kodeksu pracy.

W dodawanym art. 29a do ustawy, proponuje się określić zasady czasu pracy strażników gminnych, zgodnie z wymogami dyrektywy 2003/88/WE z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie niektórych aspektów organizacji czasu pracy. Przewidziane w art. 29a ust. 4 odstępianie od normy czasu pracy jest uzasadnione sytuacjami, które wymagają wzmożonej aktywności służb porządku publicznego. Jest to również zgodne ze stanowiskiem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. W takim przypadku, jak również w sytuacji, gdy strażnik będzie wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych może mu zostać przyznany dodatek do wynagrodzenia albo czas wolny od pracy, a w sytuacji, gdy zostaną naruszone okresy odpoczynku, niezbędne będzie udzielenie równoważnego odpoczynku.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest regulowany w prawie Unii Europejskiej.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) – nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje ustawa

- funkcjonariusze straży gminnych (miejskich),
- Komendant Główny Policji i wojewodowie w zakresie zmiany organu sprawującego fachowy nadzór nad strażami,
- lokalna społeczność w kontekście propozycji poszerzenia uprawnień strażników gminnych (miejskich),
- policjanci bezpośrednio współpracujący ze strażnikami gminnymi (miejskimi).

2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz o zmianie ustawy o Policji był trzykrotnie konsultowany w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych i międzyresortowych.

Dokument został wypracowany przez Zespół do Spraw Współpracy ze Strażami Gminnymi (Miejskimi). Zespół działa jako organ pomocniczy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w jego skład wchodzi oprócz przedstawicieli resortu spraw wewnętrznych i administracji, przedstawiciele samorządu terytorialnego, reprezentujący Związek Miast Polskich oraz Krajową Radę Komendantów Straży Miejskich i Gminnych. W toku prac nad projektem ustawy w ramach Zespołu pojawiły się pewne kwestie sporne. Jedną z nich, odnośnie której uzyskano consensus było powierzenie nadzoru fachowego nad strażami gminnymi wojewodzie przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji.

Należy wskazać, że art. 171 ust. 1 i 2 Konstytucji RP stanowi, że organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego z punktu widzenia legalności, są Prezes Rady Ministrów i wojewodowie.

Również przepisy art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872) oraz art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) stanowią, że organem nadzoru nad działalnością gminną jest wojewoda.

Zgodnie z art. 15 pkt 4 wojewoda jako przedstawiciel Rady Ministrów odpowiada za wykonywanie polityki Rządu na obszarze województwa, a w szczególności zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach.

Wojewoda może wydawać, w zakresie wykonywania funkcji przedstawiciela Rady Ministrów, polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej, a w sytuacjach nadzwyczajnych, obowiązujące również organy samorządu terytorialnego (art. 16 ustawy o administracji rządowej w województwie).

Z kolei zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o Policji, wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji jest organem administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Należy też zwrócić uwagę na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 maja 1998 r. (sygn. K 38/97, OTK 1998/3/31) w którym Trybunał

stwierdził, że „nadzór fachowy nad strażami gminnymi wykonywany przez Komendanta Głównego Policji poprzez właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji związany jest z policyjnym charakterem zadań straży. Wykonywanie zadania ochrony porządku publicznego przez gminy za pomocą ich straży, służy zatem nie tylko dobru lokalnej wspólnoty samorządowej, lecz także ma istotne znaczenie dla realizacji tej funkcji w skali całego państwa (zapewnienie ochrony porządku publicznego w państwie). Jeśli zatem nastąpiło takie wzmocnienie uprawnień straży w zakresie m.in. stosowania środków przymusu bezpośredniego, nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym, dokonywania czynności sprawdzających, to odpowiednikiem i następstwem tego jest – z drugiej strony – konieczność zapewnienia możliwości efektywnego sprawowania nadzoru fachowego oraz współdziałania straży gminnych z Policją”.

Wydaje się, że organ nadzoru jakim jest wójt, burmistrz (prezydent miasta), a także na zasadach ogólnych wojewoda w wielu wypadkach mogą nie być w stanie zapewnić fachowego – wymagającego specjalistycznej wiedzy – nadzoru nad strażami. W dodatku nadzór nad strażami wymaga podejmowania wielu czynności kontrolnych w siedzibie straży (kontrola warunków przechowywania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego) czego co do zasady wojewoda nie przeprowadza.

Należy także nadmienić, że w projekcie ustawy o wojewodach w art. 3 ust. 1 pkt 3 utrzymuje się rozwiązanie, iż wojewoda jest organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast w pkt 4 określa się również, że jest organem administracji rządowej w sprawach m.in. porządku publicznego.

Z całą pewnością wykonywanie nadzoru na poziomie wojewody przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, a nie na poziomie centralnym, zagwarantuje wykonywanie tego nadzoru w sposób prawidłowy i efektywny, zaspokajając odpowiednie potrzeby społeczności gmin.

W trakcie prac Zespołu nie uzyskano natomiast porozumienia w dwóch sprawach dotyczących przyznania strażnikom:

- przywilejów emerytalno-rentowych na zasadach policyjnych (emerytury i renty policyjne, prawo do emerytury po 25 latach pracy). Strona samorządowa została poinformowana o negatywnym stanowisku Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w tej kwestii,
- prawa do dostępu do ewidencji osób poszukiwanych.

Obecnie strażnicy mają jedynie prawo ująć osobę stwarzającą w sposób oczywisty bezpośrednio zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia. Wykorzystanie potencjału straży w zakresie ujęcia osób poszukiwanych mogłoby się okazać przydatne. Niemniej z drugiej strony wiązałyby się z koniecznością częściowego dostępu do policyjnych baz danych.

Wydaje się, że dostęp straży do policyjnej bazy danych mógłby nastąpić jedynie po spełnieniu wszystkich warunków umożliwiających zapewnienie pełnej kontroli realizowanych sprawdzeń, np. identyfikacji użytkownika, jak również zapewnienie uzyskania informacji o przyczynie sprawdzenia danej osoby oraz wyjaśnienia okoliczności dokonania tego sprawdzenia.

Kolejną ważną kwestią jest właściwa ochrona udostępnianych danych znajdujących się w bazach informatycznych. Nie ma natomiast przeciwwskazań do korzystania z baz danych na dotychczasowych zasadach, w ramach wspólnie pełnionych patroli policjantów ze strażnikami.

Wskazany problem jest analizowany przez Komendę Główną Policji w kierunku stworzenia możliwości bezpośredniego dostępu strażników do danych, bez nakładania na Policję dodatkowego obowiązku. Jednocześnie należy dodać, że podjęte zostały działania mające na celu publikowanie listów gończych w internecie, co może stanowić rozwiązanie sygnalizowanego przez straż problemu.

Dokument został także przekazany do uzgodnień z wojewodami.

Wojewodowie pozytywnie ustosunkowali się do projektu. Podkreślili, że ma charakter porządkujący, w istotnej części zamyka w ramy prawne pragmatykę służby strażników, przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa lokalnego oraz pozwoli zwiększyć aktywność straży gminnych (miejskich) w zakresie reagowania na zachowania niezgodne z prawem, co stanowi również nieocenioną pomoc dla Policji w obszarze porządku publicznego.

Sformułowali jednocześnie uwagi dotyczące w szczególności: wprowadzenia korzystniejszych uprawnień emerytalnych dla strażników gminnych, ustanowienia prawa dla strażników do dostępu do ewidencji osób poszukiwanych, a także poddali w wątpliwość obowiązek zasięgania opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji przez radę gminy przy chociażby rozwiązywaniu straży, w sytuacji, gdy opinia ta nie ma charakteru wiążącego.

Należy zaznaczyć, że opinia ma jedynie charakter informacyjny a jest uzasadniona z uwagi na fakt, że sytuacje w których zasięga się opinii komendanta wojewódzkiego mogą mieć wpływ na stan bezpieczeństwa w gminie (utworzenie czy też likwidacja straży), jak również funkcjonowanie lokalnej Policji, w szczególności w przypadku ścisłej współpracy straży z Policją.

Należy również wskazać, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 maja 1998 r. (sygn. K 38/97, OTK 1998/3/31) stwierdził, że opinia, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o strażach gminnych nie ma charakteru wiążącego i co za tym idzie nie oznacza prawa władcze go wkraczania tegoż komendanta w sferę prawnie chronionej samodzielności gmin. Jest natomiast kontynuacją i następstwem współdziałania straży gminnych ze strukturami Policji. Nasilenie elementów władcze go działania w zakresie procesu opiniodawcze go może prowadzić więc do naruszenia samodzielności gmin.

Podniesiony został również postulat dotyczący posiadania przez strażników broni palnej w trakcie wspólnych patroli z policjantami. W ocenie projektodawców straż jako formacja powołana do ochrony porządku na terenie gminy, z założenia jest instytucją pozamilitarną. Ustawodawca nie określił, że będzie ona wykonywać zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego i tym samym rozszerzanie jej uprawnień do posiadania broni w wyniku poprzednich konsultacji zostało uznane za nieuzasadnione. Straż nie prowadzi ponadto szkolenia centralnie zorganizowanego, a prowadzi je w oparciu o różne programy, co ma bezpośrednie przełożenie na jakość wyszkolenia strzeleckiego strażników.

Wojewodowie nie zakwestionowali proponowanego w art. 9 powierzenia nadzoru nad strażami wojewodzie. Wskazali natomiast, że rola komendanta jako pośrednika w przekazywaniu informacji o danych zawartych w ewidencji wojewodzie nie znajduje uzasadnienia (art. 9a).

Należy wskazać, że przedmiotowe rozwiązanie znajduje uzasadnienie w kontekście nadzoru, który sprawować ma wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. Przekazywanie informacji z ewidencji komendantowi wojewódzkiemu, który następnie będzie przekazywał zbiorcze informacje z obszaru województwa wojewodzie znajduje uzasadnienie w szczególności z uwagi na bliską współpracę Policji i straży oraz pozwoli na posiadanie przez Policję wiedzy, która ma istotne znaczenie w kształtowaniu lokalnej polityki bezpieczeństwa, a ponadto na weryfikację danych przekazywanych przez straż.

Wojewodowie proponowali także, aby art. 12 ust. 1 pkt 2 nadać następujące brzmienie: „2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości”. W ocenie projektodawców w przypadku straży gminnych (miejskich), czyli formacji, której została przypisana odmienna rola niż Policji, legitymowanie powinno być uzasadnione. Obiektywnie powinny istnieć przesłanki, które uzasadniają legitymowanie, wywołując przekonanie u strażnika co do ich

istnienia. Strażnik powinien zawsze zatem wytłumaczyć, że dla wykonania przez niego czynności służbowej legitymowanie było niezbędne.

Nie uwzględniono także uwagi dotyczącej określenia w ustawie przypadków umiejscowienia straży w strukturze urzędu gminy, pozostawiając tę kwestię do swobodnej oceny rady gminy.

W projekcie uwzględniono natomiast uwagę wojewodów dotyczącą zmiany projektowanego art. 2 i art. 4 przez wskazanie, że rada gminy ma obowiązek powiadomienia wojewody zarówno o utworzeniu straży, jak i o jej rozwiązaniu.

Projekt został także przekazany Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która w dniu 28 maja 2008 r. pozytywnie zaopiniowała dokument.

Komisja zobowiązała jednocześnie projektodawców do odpowiedniej zmiany projektu ustawy w celu umożliwienia strażom, jako formacjom, a więc również pracownikom straży gminnych (miejskich), realizowanie zadań związanych z obsługą tzw. monitoringu wizyjnego. Obecnie uprawnienie do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych posiadają jedynie strażnicy gminni (miejscy).

Należy wskazać, że obowiązujące rozwiązanie powoduje zaangażowanie znacznej liczby strażników wyłącznie do obsługi tzw. monitoringów wizyjnych. W rezultacie wykwalifikowani strażnicy, zamiast podejmować bezpośrednio działania służące ochronie porządku publicznego, wykonują pracę sprowadzającą się do oglądania obrazu z kamer.

Nie jest również możliwy, ze względu na stan etatowy strażników, dalszy rozwój monitoringu, o co wnioskuje społeczności poszczególnych gmin.

Z uwagi na powyższe, wprowadzono odpowiednie zmiany w pkt 11 projektu ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanych regulacji nie będzie miało skutków finansowych dla budżetu państwa.

Realizowanie zadania związanego z nadzorem wojewody nad strażami nie będzie generowało nowych obciążeń finansowych dla urzędu wojewódzkiego, w związku z faktem, że przedmiotowe zadanie może być wykonywane przez jednego pracownika urzędu wojewódzkiego (podobnie jak to ma miejsce w Komendach Wojewódzkich Policji), jako jedno z realizowanych przez niego obowiązków, w ramach niedawno utworzonych wydziałów bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w urzędach wojewódzkich. Należy zauważyć, że wojewoda będzie sprawował nadzór, ale przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji, który w znacznej części będzie wykonywał czynności wynikające z nadzoru, a także sporządzał zbiorcze zestawienia informacji o danych zawartych w ewidencji, z obszaru całego województwa.

Zaproponowane w art. 8c nowe rozporządzenie Rady Ministrów oraz projektowany art. 8a, z uwagi na rozszerzenie katalogu stanowisk w straży oraz wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej zasad wynagradzania strażników, mogą mieć wpływ na budżety gmin.

Przepis art. 29a ust. 5 stwarza możliwość przyznania strażnikowi dodatku do wynagrodzenia, który będzie finansowany z budżetu gminy. Nie jest jednak możliwe obecnie oszacowanie związanych z tym kosztów, gdyż wybór formy rekompensaty jest fakultatywny.

Należy również zauważyć, że w niewielkim zakresie, projekt powinien obniżyć koszty funkcjonowania straży finansowanej z budżetu gminy, co jest związane ze zniesieniem konieczności przeprowadzania podwójnych badań lekarskich strażników.

Nie będzie miało również wpływu na budżet gminy ustanowienie dnia strażnika gminnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/1824/08/DP/ma

Warszawa, dnia 11 sierpnia 2008 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

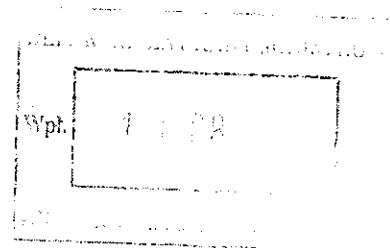
W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji (pismo z dnia 8 sierpnia 2008 r., nr RM-10-131-08), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Antoni Podolski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

**Rozporządzenie
Rady Ministrów**

z dnia

**w sprawie wymagań kwalifikacyjnych i zasad wynagradzania strażników gminnych
(miejskich)**

Na podstawie art. 8c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) minimalne wymagania kwalifikacyjne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach strażniczych,
- 2) warunki i sposób wynagradzania strażników, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach,
- 3) wysokość oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę,
- 4) wysokość oraz warunki przyznawania i wypłacania nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego oraz innych dodatków.

§ 2.

1. Ustala się:
  - 1) tabelę punktowych rozpiętości dla poszczególnych kategorii zaszeregowania dla strażników zatrudnionych w straży będącej jednostką organizacyjną gminy, która jest określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
  - 2) tabelę miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla strażników zatrudnionych w straży umiejscowionej w strukturze urzędu która jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
  - 3) tabelę stawek dodatku funkcyjnego, która jest określona w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
2. Ustala się minimalne wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach w straży, minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, zaszeregowanie do kategorii wynagrodzenia zasadniczego i stawek dodatku funkcyjnego, które są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.
3. Miesięczne kwoty wynagrodzenia zasadniczego dla strażników zatrudnionych w straży będącej jednostką organizacyjną gminy ustala się jako sumę minimalnego wynagrodzenia zasadniczego oraz iloczynu liczby punktów, ustalonych dla poszczególnych kategorii w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia, i wartości jednego punktu w złotych.
4. Wartość jednego punktu w złotych ustala Komendant straży w porozumieniu z radą

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190.

gminy stosownie do swoich możliwości finansowych.

5. Wysokość miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego może być wyższa lub niższa od ustalonych w sposób, o którym mowa w ust. 3, nie więcej jednak niż o 10 %. Podwyższenie lub obniżenie nie więcej niż o 10 % nie dotyczy najniższego wynagrodzenia zasadniczego.
6. Tabelę miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla strażników zatrudnionych w straży będącej jednostką organizacyjną gminy sporządza Komendant straży zgodnie z ust. 3-5.

§ 3.

Dodatek funkcyjny przysługuje strażnikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem.

§ 4.

1. Z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań albo ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy strażnikowi może być przyznany dodatek specjalny.
2. Dodatek specjalny przyznaje się na czas określony, a w indywidualnych przypadkach także na czas nieokreślony.
3. Dodatek specjalny jest wypłacany w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia, w kwocie nieprzekraczającej 40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego strażnika.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dodatek specjalny może być przyznany w wysokości wyższej niż określona w ust. 3.

§ 5.

Strażnikowi przysługuje dodatek za wieloletnią pracę, w wysokości wynoszącej po 5 latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

§ 6.

1. Strażnikowi przechodzącemu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa:
  - 1) po 10 latach pracy - w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia,
  - 2) po 15 latach pracy - w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia,
  - 3) po 20 latach pracy - w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

§ 7.

1. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i jednorazowej odprawy pieniężnej przysługującej w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
2. Jeżeli praca w straży stanowi dodatkowe zatrudnienie, do okresu dodatkowego

- zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy zatrudnienia podstawowego.
3. Dodatek za wieloletnią pracę przysługuje strażnikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie, oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które strażnik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego.
  4. Dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia:
    - 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym strażnik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca;
    - 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

§ 8.

Strażnikowi przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy - 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) po 25 latach pracy - 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) po 30 latach pracy - 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) po 35 latach pracy - 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) po 40 latach pracy - 300% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) po 45 latach pracy - 400% wynagrodzenia miesięcznego.

§ 9.

1. Do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
2. W razie równoczesnego pozostawania więcej niż w jednym stosunku pracy, do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się jeden z tych okresów.
3. Strażnik nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody jubileuszowe.
4. Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez strażnika prawa do tej nagrody.
5. Podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące strażnikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla strażnika jest to korzystniejsze - wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty. Jeżeli strażnik nabył prawo do nagrody jubileuszowej, będąc zatrudniony w innym wymiarze czasu pracy niż w dniu jej wypłaty, podstawę obliczenia nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące strażnikowi w dniu nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 5, oblicza się zgodnie z § 14-17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14, z 2002 r. Nr 214, poz. 1810 oraz z 2003 r. Nr 230, poz. 2290).
7. W razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, strażnikowi, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy.

8. Jeżeli w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających zaliczalność do okresów uprawniających do świadczeń pracowniczych okresów niepodlegających dotychczas wliczeniu upływa okres uprawniający strażnika do dwóch lub więcej nagród jubileuszowych, wypłaca mu się tylko jedną nagrodę - najwyższą.
9. Strażnikowi, który w dniu wejścia w życie przepisów, o których mowa w ust. 8, ma okres zatrudnienia, wraz z innymi okresami wliczanymi do tego okresu, dłuższy niż wymagany do nagrody jubileuszowej danego stopnia, a w ciągu 12 miesięcy od tego dnia upływie okres uprawniający go do nabycia nagrody wyższego stopnia, nagrodę niższą wypłaca się w pełnej wysokości, a w dniu nabycia prawa do nagrody wyższej - różnicę między kwotą nagrody wyższej a kwotą nagrody niższej.
10. Przepisy ust. 8 i 9 mają odpowiednio zastosowanie, w razie gdy w dniu, w którym strażnik udokumentował swoje prawo do nagrody jubileuszowej, był uprawniony do nagrody wyższego stopnia oraz w razie gdy strażnik prawo to nabędzie w okresie 12 miesięcy od tego dnia.

§ 10.

W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony fundusz nagród z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, pozostający w dyspozycji Komendanta straży.

§ 11.

1. W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony fundusz premiiowy.
2. Wysokość funduszu premiiowego, o którym mowa w ust. 1, oraz warunki przyznawania i wypłacania premii określa zakładowy regulamin premiiowania.

§ 12.

1. Strażnikowi, któremu powierzono obowiązki kierowcy radiowozu, za dodatkowe czynności nie wchodzące w zakres jego normalnych obowiązków, może być przyznany dodatek w wysokości nieprzekraczającej 60 % najniższego wynagrodzenia zasadniczego.
2. Wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1, jest uzależniona od rodzaju czynności lub ich trudności.

§ 13.

Stawkę godzinową wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszeregowania strażnika, określonego stawką miesięczną, ustala się, dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu.

§ 14.

1. Strażnikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20 % stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego, nie niższy jednak od dodatku ustalonego na podstawie art. 151⁸ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.
2. Strażnikowi zatrudnionemu w zmianowym systemie pracy za każdą godzinę pracy na drugiej zmianie może być przyznany dodatek w wysokości 10 % godzinowej

stawki wynagrodzenia zasadniczego.

§ 15.

1. Strażnikom zatrudnionym w strażach lub urzędach gmin w których jest używany język pomocniczy, o którym mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 i Nr 62, poz. 550), może być przyznany dodatek z tytułu znajomości języka pomocniczego obowiązującego na terenie tej gminy, w wysokości do 10 % najniższego wynagrodzenia zasadniczego za znajomość każdego języka pomocniczego.
2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, może być przyznany strażnikowi zatrudnionemu na stanowisku, na którym posługiwanie się językiem pomocniczym jest niezbędne do wykonywania czynności wynikających z zakresu obowiązków służbowych.
3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym strażnik przedłożył dokumenty potwierdzające znajomość języka pomocniczego.

§ 16.

Strażnikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki wynagrodzenia przysługują w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę.

§ 17.

1. Przy ustalaniu prawa do nagrody jubileuszowej przysługującej strażnikowi, który był zatrudniony w komunalnym zakładzie budżetowym w dniu 19 lutego 1997 r. lub w jednostce budżetowej albo w gospodarstwie pomocniczym w dniu 1 stycznia 1999 r., a przed tym dniem nabył prawo do nagrody z uwzględnieniem okresów podlegających wliczeniu do okresu pracy uprawniającego do nagrody na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem, okresy te podlegają wliczeniu na dotychczasowych zasadach.
2. Strażnik, który był zatrudniony w komunalnym zakładzie budżetowym po dniu 19 lutego 1997 r. lub w jednostce budżetowej albo w gospodarstwie pomocniczym po dniu 1 stycznia 1999 r., nabywa prawo do nagrody jubileuszowej na zasadach określonych w § 10, niezależnie od wcześniejszego nabycia prawa do nagrody za dany okres pracy.

§ 18.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

TABELA
PUNKTOWYCH ROZPIĘTOŚCI DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII ZASZEREGOWANIA

Kategoria zaszergowania	Liczba punktów
II	21 - 35
III	36 - 50
IV	51 - 65
V	66 - 80
VI	81 - 95
VII	96 - 110
VIII	111 - 125
IX	126 - 140
X	141 - 160
XI	161 - 180
XII	181 - 200
XIII	201 - 220
XIV	221 - 240
XV	241 - 260
XVI	261 - 280
XVII	281 - 300
XVIII	301 - 320
XIX	321 - 340
XX	341 - 365
XXI	366 - 390

TABELA
MIESIĘCZNYCH KWOT MINIMALNEGO WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO

Kategoria zaszeregowania	Minimalna kwota w złotych
I	1100
II	1120
III	1140
IV	1160
V	1180
VI	1200
VII	1250
VIII	1300
IX	1350
X	1400
XI	1450
XII	1500
XIII	1600
XIV	1700
XV	1800
XVI	1900
XVII	2000
XVIII	2200
XIX	2400
XX	2600
XXI	2800
XXII	3000

TABELA STAWEK DODATKU FUNKCYJNEGO

Stawka dodatku funkcyjnego	Procent minimalnego wynagrodzenia zasadniczego
1	2
1	do 40
2	do 60
3	do 80
4	do 100
5	do 120
6	do 140
7	do 160
8	do 200
9	do 250

Kierownicze stanowiska urzędnicze					
Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania	Stawka dodatku funkcyjnego do	Wymagania kwalifikacyjne ¹⁾	
				Wykształcenie oraz umiejętności zawodowe	Staż pracy (w latach)
1.	Komendant	XV-XIX	7	wyższe	5
2.	Zastępca komendanta	XIII-XVIII	7	wyższe	5
3.	Naczelnik	XIII-XVII	6	wyższe	4
4.	Zastępca naczelnika	XIII-XVII	5	wyższe	4
5.	Kierownik	XIII-XVII	5	wyższe	4
6.	Zastępca kierownika	XIII-XVI	4	wyższe	3

Stanowiska urzędnicze					
Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania	Stawka dodatku funkcyjnego do	Wymagania kwalifikacyjne ¹⁾	
				Wykształcenie oraz umiejętności zawodowe	Staż pracy (w latach)
1.	Starszy inspektor	XII-XVI	-	wyższe ²⁾	3
				średnie ³⁾	6
2.	Inspektor	XII-XVI	-	wyższe ²⁾	2
				średnie ³⁾	5
3.	Młodszy inspektor	XI-XV	-	wyższe ²⁾	-
				średnie ³⁾	3
4.	Starszy specjalista	XI-XV	-	wyższe ²⁾	-
				średnie ³⁾	3
5.	Specjalista	X-XV	-	wyższe ²⁾	-
				średnie ³⁾	2
6.	Młodszy specjalista	X-XIV	-	wyższe ²⁾	-
				średnie ³⁾	1
7.	Starszy strażnik	X-XIV	-	średnie ³⁾	3
8.	Strażnik	IX-XIII	-	średnie ³⁾	2
9.	Młodszy strażnik	VIII-XII	-	średnie ³⁾	1
10.	Aplikant	VII-VIII	-	średnie ³⁾	-

¹⁾ Szczegółowe wymagania kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia i stażu pracy uwzględniają wymagania określone w art. 24 ustawy o strażach gminnych.

²⁾ Wyższe odpowiedniej specjalności umożliwiające wykonywanie zadań na stanowisku, stosownie do opisu stanowiska.

³⁾ Średnie o profilu ogólnym i zawodowym umożliwiające wykonywanie zadań na stanowisku, stosownie do opisu stanowiska.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego do ustawy o strażach gminnych. Przedmiotowy projekt przygotowano w oparciu o:

1. rozporządzenie Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223, z późn. zm.)
2. rozporządzenie Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222, z późn. zm.).

W projekcie określa się między innymi minimalne wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach w straży, minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego oraz zaszeregowanie do kategorii wynagrodzenia zasadniczego i stawek dodatku funkcyjnego.

Podobnie jak to ma miejsce obecnie, strażnikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem będzie przysługiwał dodatek funkcyjny, a z tytułu okresowego zwiększenia zakresu obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań albo ze względu na charakter pracy lub warunki wykonywania pracy będzie mógł otrzymać dodatek specjalny.

Rozporządzenie określa także warunki przyznawania i wypłacania dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, a także innych dodatków.

Stwarza także możliwość funkcjonowania funduszu nagród z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt
Projekt oddziałuje na sytuację strażników gminnych.
2. Konsultacje społeczne
Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.
3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych
Wydanie rozporządzenia może spowodować skutki finansowe, które są trudne do oszacowania.
Środki finansowe przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z przedmiotową regulacją powinny znaleźć pokrycie w ramach własnych środków finansowych gminy, z której budżetu zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.) pokrywane są koszty związane z funkcjonowaniem straży.
4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny
Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia

**w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych
(miejskich)**

Na podstawie art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) przez właściwego terytorialnie wojewodę przy pomocy komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) straż – straż gminną (miejską);
- 2) jednostka kontrolowana – straż podlegająca kontroli;
- 3) kierownik jednostki kontrolowanej – komendant straży, a w przypadku umiejscowienia straży w strukturze urzędu gminy wójt, burmistrz (prezydent miasta);
- 4) kontrolujący – osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli.

§ 3. 1. Organ nadzoru sporządza plan kontroli okresowych na okres roku kalendarzowego, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku kalendarzowego poprzedzającego okres objęty planem kontroli.

2. Plan kontroli zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę jednostki kontrolowanej;
- 2) termin przeprowadzenia kontroli;
- 3) zakres kontroli.

3. Wzór planu kontroli określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. Kontrolę przeprowadza się na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli udzielanego przez organ nadzoru, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. W razie potrzeby, niezależnie od planu kontroli, o którym mowa w § 3 organ nadzoru może zarządzić kontrolę doraźną.

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190.

§ 6. 1. Kontrolujący sporządza zawiadomienie o kontroli jednostki kontrolowanej oraz program tej kontroli.

2. Zawiadomienie wraz z programem kontroli kontrolujący doręcza jednostce kontrolowanej, nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem kontroli.

3. Program kontroli określa w szczególności:

- 1) dane dotyczące jednostki kontrolowanej;
- 2) rodzaj kontroli i jej zakres;
- 3) okres objęty kontrolą;
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 5) dane dotyczące kontrolującego.

§ 7. Kierownik jednostki kontrolowanej jest zobowiązany zapewnić niezbędne warunki do sprawnego wykonywania czynności kontrolnych oraz przedstawiać, na żądanie kontrolującego, dokumenty i materiały niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

§ 8. 1. Z przeprowadzonej kontroli kontrolujący sporządza protokół, który powinien zawierać w szczególności:

- 1) datę i miejsce przeprowadzenia kontroli;
- 2) dane kontrolującego;
- 3) wyszczególnienie przeprowadzonych czynności kontrolnych;
- 4) stwierdzone uchybienia;
- 5) zalecenia zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień;
- 6) termin na wykonanie wydanych zaleceń.

2. Protokół podpisują:

- 1) kontrolujący;
- 2) kierownik jednostki kontrolowanej.

3. Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują kierownik jednostki kontrolowanej, kontrolujący i organ nadzoru.

4. Wojewoda prowadzi ewidencję przeprowadzonych kontroli.

§ 9. 1. Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń co do stwierdzonych uchybień i zaleceń w nim zawartych.

2. Zastrzeżenia, o których mowa w ust.1, należy zgłosić na piśmie do kontrolującego, w terminie 7 dni od otrzymania protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, kontrolujący jest zobowiązany podjąć dodatkowe czynności kontrolne, a w wypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń – zmienić lub uzupełnić protokół.

§ 10. Kierownik jednostki kontrolowanej jest zobowiązany powiadomić na piśmie kontrolującego w określonym przez niego terminie, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 6, o sposobie wykonania wydanych w toku kontroli zaleceń.

§ 11. W przypadku niewykonania w terminie zaleceń lub niepoinformowania o przyczynach niepodjęcia tych działań kontrolujący przekazuje informację do właściwego terytorialnie wojewody.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu współpracy Policji ze strażami gminnymi (miejskimi) oraz zakresu sprawowania przez Komendanta Głównego Policji nadzoru nad działalnością straży (Dz. U. Nr 187, poz. 1943).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WZÓR

....., dnia ..... r.
(miejsowość, data)

.....
(nazwa organu nadzoru)

PLAN KONTROLI STRAŻY

na rok ....

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki kontrolowanej	Planowany termin przeprowadzenia kontroli	Zakres przedmiotowy kontroli	Uwagi
	1	2	3	4
		od ..... do		

.....
(pieczęć i podpis organu nadzoru)

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WZÓR

....., dnia ..... r.
(miejscowość, data)

.....
(nazwa organu nadzoru)

UPOWAŻNIENIE NR ...../200...

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia.....w sprawie trybu sprawowania przez wojewodę nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) - (Dz. U. Nr.....poz. ....)

upoważniam Pana/Panią:

.....
(imię, nazwisko i stanowisko służbowe)

do przeprowadzenia kontroli:

.....
(rodzaj kontroli)

w

.....
(nazwa, adres jednostki kontrolowanej)

.....
(pieczęć i nazwa organu nadzoru)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest sporządzony na podstawie delegacji zawartej w art. 9 ust. 5 ustawy o strażach gminnych.

W wyniku nowelizacji ustawy o strażach gminnych uprawniony do sprawowania nadzoru nad strażami został wojewoda, gdyż zgodnie z art. 15 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872, z późn. zm.) wojewoda jako przedstawiciel Rady Ministrów odpowiada za wykonywanie polityki rządu na obszarze województwa, a w szczególności zapewnia współdziałanie wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa i kieruje ich działalnością w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków na zasadach określonych w ustawach. Natomiast według art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji jest organem administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Rozporządzenie ma w szczególności na celu zapewnić realizowanie przez straż zadań zgodnie z przepisami prawa.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na sytuację straży gminnych, wojewodów oraz Policji w zakresie sprawowania nadzoru nad strażami.

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa. Ewentualne wydatki związane z wykonywaniem postanowień zawartych w projekcie będą obciążały budżety gmin, z których finansowana jest działalność straży gminnych (miejskich), Policja oraz wojewodowie natomiast będą je wykonywali w ramach zadań własnych określonych w ustawie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia

w sprawie zakresu i form współpracy Policji ze strażami oraz sposobu informowania o tej współpracy

Na podstawie art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Obowiązek współpracy Policji ze strażami gminnymi (miejskimi) powstaje w chwili powołania straży gminnej (miejskiej), zwanej dalej "strażą", i przekazania regulaminu straży właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji.

§ 2. 1. Policja współpracuje ze strażami w zakresie realizacji ich ustawowych zadań.

2. Współpraca Policji i straży polega w szczególności na:

- 1) stałej wymianie informacji o zagrożeniach występujących na określonym terenie w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego;
- 2) zorganizowaniu systemu łączności Policji i straży, uwzględniającego lokalne potrzeby i możliwości oraz zapewniającego utrzymanie stałej łączności między jednostkami Policji i straży;
- 3) koordynowaniu rozmieszczenia służb policyjnych i straży, z uwzględnieniem zagrożeń występujących na danym terenie;
- 4) wspólnym prowadzeniu działań porządkowych w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych, a także w innych miejscach publicznych;
- 5) organizowaniu wspólnych szkoleń oraz ćwiczeń policjantów i strażników gminnych (miejskich), zwanych dalej "strażnikami";
- 6) wymianie informacji w zakresie obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

§ 3. 1. Szczegółowe formy i sposoby współpracy właściwych terytorialnie jednostek Policji i straży określone zostaną w porozumieniu zawartym pomiędzy właściwym terytorialnie komendantem Policji a wójtem, burmistrzem (prezydentem miasta).

2. Komendanci jednostek organizacyjnych Policji i komendanci straży realizują współpracę, o której mowa w § 2, w szczególności poprzez:

- 1) okresowe spotkania komendantów w celu dokonywania ocen zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego, a także wytyczania wspólnych zadań;
- 2) wzajemne, bieżące konsultacje w zakresie wykonywanych zadań;

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

- 3) organizowanie odpraw w przypadku konieczności podjęcia wspólnych zadań Policji i straży;
- 4) wyznaczenie policjantów i strażników do utrzymywania bieżących kontaktów.

§ 4. Właściwy terytorialnie komendant wojewódzki Policji, za pośrednictwem komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji, udziela strażom pomocy w zakresie:

- 1) wsparcia straży w czynnościach, w których siły straży są niewystarczające;
- 2) zapewnienia, na wniosek wójta, burmistrza (prezydenta miasta) lub komendanta straży, fachowej kadry do przeprowadzenia szkolenia podstawowego lub szkoleń specjalistycznych strażników.

§ 5. Właściwi terytorialnie komendanci powiatowi (miejscy, rejonowi) Policji oraz komendanci straży, za pośrednictwem właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji, do dnia 15 lutego każdego roku składają wojewodzie wspólne informacje o współpracy między tymi formacjami.

§ 6. 1. W przypadku powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, katastrofy lub klęski żywiołowej wójt, burmistrz (prezydent miasta), na wniosek wojewody, może na czas określony zarządzić użycie straży do wspólnych działań z Policją.

2. W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, katastrofy lub klęski żywiołowej na obszarze województwa lub gminy, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występują odpowiednio właściwy terytorialnie komendant wojewódzki lub powiatowy (miejski, rejonowy) Policji.

3. W sytuacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, straże podlegają dowództwu właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego lub powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji.

§ 7. Porozumienia, o których mowa w § 3 ust. 1, zawarte na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zachowują moc prawną.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu współpracy Policji ze strażami gminnymi (miejskimi) oraz zakresu sprawowania przez Komendanta Głównego Policji nadzoru nad działalnością straży (Dz. U. Nr 187, poz. 1943).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został sporządzony na podstawie delegacji zawartej w art. 9 ust. 6 ustawy o strażach gminnych. Bazą projektu rozporządzenia było rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 sierpnia 2004 roku w sprawie zakresu i sposobu współpracy Policji ze strażami gminnymi (miejskimi) oraz zakresu sprawowania przez Komendanta Głównego Policji nadzoru nad działalnością straży (Dz. U. Nr 187, poz. 1943).

W okresie obowiązywania cytowanego rozporządzenia do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie wpłynęły opinie, jak również wnioski uzasadniające potrzebę nowelizacji tego aktu prawnego, dlatego też utrzymano obowiązujące rozwiązania.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na sytuację straży gminnych oraz Policji w zakresie nawiązywania współpracy.

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie zakresu i sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych

Na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres i sposób obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż miejską (gminną).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
- 2) straży - należy przez to rozumieć straż gminną (miejską).

§ 3. 1. Straż ma prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, gdy czynności te są niezbędne do wykonywania zadań określonych w art. 10 i 11 ustawy, w celu:

- 1) utrwalania dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- 2) przeciwdziałania przypadkom naruszania spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- 3) ochrony obiektów komunalnych i urzędów użyteczności publicznej.

2. Straż jest obowiązana do dokumentowania następujących informacji z przebiegu czynności, o których mowa w ust. 1: daty, godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności oraz opisu zdarzenia, ze wskazaniem miejsca i wyniku obserwacji.

§ 4. 1. Zarejestrowany obraz zdarzeń, niezawierający dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, przechowuje się przez okres co najmniej jednego miesiąca, a następnie podlega zniszczeniu.

2. Z czynności, o której mowa w ust. 1, sporządza się protokół. Protokół powinien zawierać w szczególności:

- 1) czas i miejsce zarejestrowanego obrazu zdarzeń podlegającego zniszczeniu;

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

- 2) sposób zniszczenia;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby dokonującej zniszczenia;
- 4) czas i miejsce zniszczenia;
- 5) podpis osoby dokonującej zniszczenia.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Potrzeba opracowania rozporządzenia wynika z delegacji ustawowej zawartej w art. 11 ust. 3 ustawy o strażach gminnych.

Wejście w życie rozporządzenia spowoduje, że znaczna liczba strażników nie będzie musiała być zatrudniona wyłącznie do obsługi tzw. monitoringów wizyjnych. W rezultacie wykwalifikowani strażnicy będą podejmowali bezpośrednio działania służące ochronie porządku publicznego, a nie tylko wykonywali pracę sprowadzającą się do oglądania obrazu z kamer.

Przedmiotowe zadanie może być równie profesjonalnie wykonywane przez pracowników zatrudnionych w straży.

Treść rozporządzenia pozostaje niezmienną w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia, na mocy którego wyłącznie strażnicy gminni byli upoważnieni do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt
Projekt oddziałuje na sytuację straży gminnych oraz innych pracowników straży.
2. Konsultacje społeczne
Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.
3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych
Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa. Ewentualne wydatki związane z wykonywaniem postanowień zawartych w projekcie będą obciążały budżety gmin, z których finansowana jest działalność straży gminnych (miejskich).
4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny
Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres i sposób:

- 1) legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości;
  - 2) ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia, i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji;
  - 3) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania podręcznych przedmiotów i bagaży osoby, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary, a także w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 11 pkt 7 i art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
  - 4) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
  - 5) zwracania się, w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.²⁾);
- przez strażników gminnych (miejskich).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
- 2) straży - należy przez to rozumieć straż gminną (miejską);
- 3) komendancie - należy przez to rozumieć komendanta straży gminnej (miejskiej);
- 4) strażniku - należy przez to rozumieć strażnika gminnego (miejskiego).

§ 3. Strażnik ma prawo legitymowania osoby, gdy ustalenie jej tożsamości jest

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170.

niezbędne do wykonania zadań określonych w art. 10 i 11 ustawy, w celu:

- 1) identyfikacji osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, ujętej na miejscu zdarzenia lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia;
- 2) ustalenia świadków zdarzenia.

§ 4. 1. Tożsamość osoby legitymowanej ustala się na podstawie:

- 1) niebudzącego wątpliwości dokumentu, zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub serią;
- 2) oświadczenia osoby, której tożsamość ustalono na podstawie dokumentu, o którym mowa w pkt 1.

2. Strażnik dokonuje sprawdzenia okazanego dokumentu pod względem zgodności danych personalnych w nim zawartych z tożsamością osoby legitymowanej.

§ 5. 1. Przystępując do legitymowania, strażnik wzywa osobę legitymowaną do okazania dokumentu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1.

2. Strażnik, przystępując do legitymowania osoby, jest obowiązany podać:

- 1) stanowisko oraz imię i nazwisko;
- 2) przyczynę podjęcia czynności.

§ 6. Strażnik jest obowiązany udokumentować w notatniku służbowym dane dotyczące osoby legitymowanej, rodzaju dokumentu lub oświadczenia, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, które stanowiły podstawę do ustalenia tożsamości, czasu, miejsca oraz podstawy prawnej i faktycznej podjęcia czynności legitymowania.

§ 7. 1. Dokonując ujęcia osoby, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy, strażnik jest obowiązany:

- 1) wezwać osobę do zachowania zgodnego z prawem i odstąpienia od wykonywania czynności stwarzających, w sposób oczywisty, bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 2) poinformować osobę o ujęciu i jego przyczynach oraz uprzedzić o obowiązku zastosowania się do wydawanych poleceń;
- 3) zażądać od osoby ujętej dobrowolnego wydania broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, które mogą służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo stanowić dowody rzeczowe lub podlegać przypadkowi, i sprawdzić, czy osoba ta zastosowała się do żądania;
- 4) odebrać oraz zabezpieczyć broń i inne niebezpieczne narzędzie, o których mowa w pkt 3, w przypadku odmowy wydania broni lub innego niebezpiecznego narzędzia;
- 5) wylegitymować osobę ujętą w celu ustalenia jej tożsamości;
- 6) udokumentować fakt żądania i odebrania broni i innego niebezpiecznego narzędzia, o których mowa w pkt 3 i 4, oraz przekazać je Policji.

2. Przy podejmowaniu czynności, o których mowa w ust. 1, strażnik, w uzasadnionych przypadkach, ma prawo użycia środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 14 ust. 2 ustawy.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, w stosunku do której zostały podjęte.

§ 8. 1. Strażnik ma obowiązek udzielenia pierwszej pomocy osobie ujętej, która ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność.

2. Osobie ujętej należy zapewnić pomoc lekarską, w szczególności gdy:

- 1) zachodzą okoliczności określone w ust. 1;
- 2) osoba ujęta żąda niezwłocznego zbadania przez lekarza;
- 3) osoba ujęta oświadczy, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby jej życiu lub zdrowiu;
- 4) z posiadanych przez strażnika informacji lub z okoliczności ujęcia wynika, że osoba ujęta może być chora zakaźnie.

§ 9. Strażnik jest obowiązany sporządzić i przekazać jednostce Policji, wraz z osobą ujętą, notatkę zawierającą dane osobowe ujętej osoby, czas, miejsce oraz przyczyny i okoliczności ujęcia.

§ 10. 1. Strażnik przy przeprowadzaniu kontroli osobistej wykonuje kolejno następujące czynności:

- 1) określone w § 5 ust. 2;
- 2) sprawdza zawartość odzieży osoby kontrolowanej i przedmioty, które znajdują się na jej ciele, nie odsłaniając przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
- 3) sprawdza zawartość podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana;
- 4) odbiera osobie kontrolowanej posiadaną broń lub inne niebezpieczne narzędzia mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody rzeczowe lub podlegające przepadkowi;
- 5) legitymuje osobę kontrolowaną.

2. Kontrolę osobistą powinien przeprowadzać strażnik:

- 1) tej samej płci, co osoba kontrolowana;
- 2) w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.

3. Jeżeli kontrola osobista musi być przeprowadzona niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, może jej dokonać strażnik płci odmiennej, także bez zachowania warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ze szczególnym uwzględnieniem art. 12 ust. 1 pkt 8 ustawy.

4. Osoba poddana kontroli osobistej może przybrać do tej czynności osobę przez siebie wskazaną. Strażnik jest obowiązany dopuścić osobę wskazaną do udziału w czynności, chyba że jej obecność utrudniałaby lub uniemożliwiałaby przeprowadzenie czynności.

5. Strażnik może przybrać do obecności przy kontroli osobistej osobę trzecią, jeżeli uzna to za konieczne dla uzyskania celu kontroli.

6. Strażnik dokumentuje przeprowadzenie kontroli osobistej w notatniku służbowym, określając datę, czas, miejsce i przyczynę ich przeprowadzenia oraz dane dotyczące osób objętych czynnościami i w nich uczestniczących, a także rodzaj i wynik czynności.

7. Na żądanie osoby poddanej kontroli osobistej strażnik sporządza protokół z przeprowadzonych czynności, którego wzór określa załącznik do rozporządzenia.

§ 11. 1. Z żądaniem lub wnioskiem, o których mowa w § 1 pkt 5 i 6, zwraca się na piśmie komendant lub upoważniony przez niego strażnik.

2. Żądanie lub wniosek powinny zawierać określenie podstawy prawnej, rodzaju i

zakresu pomocy, uzasadnienie faktyczne oraz upoważnienie dla strażnika.

3. Z żądaniem lub wnioskiem strażnicy zwracają się do kierowników podmiotów wymienionych w § 1 pkt 5 i 6, a w przypadku ich nieobecności - do upoważnionych przez nich osób.

4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy zwracaniu się o pomoc do każdej osoby.

§ 12. 1. Strażnik korzysta z pomocy osób i podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 4 i 5, na podstawie wyrażonej przez nie pisemnej zgody.

2. Zgoda taka nie jest wymagana w przypadku:

- 1) działania w obronie koniecznej lub w stanie wyższej konieczności;
- 2) ratowania życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia, w przypadku katastrof i klęsk żywiołowych.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, do żądania lub zwracania się o udzielenie pomocy jest uprawniony każdy strażnik. Przepisów § 12 ust. 1, 2 i 4 nie stosuje się.

4. Strażnik, występujący z żądaniem lub z wnioskiem o udzielenie pomocy, jest obowiązany poinformować podmiot lub osobę, do której się zwraca, o zaistnieniu sytuacji, o której mowa w ust. 2, oraz o podstawie prawnej, rodzaju i zakresie wymaganej pomocy.

5. Strażnik, zwracając się z żądaniem lub wnioskiem o udzielenie pomocy w przypadkach, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany okazać legitymację służbową.

§ 13. O skorzystaniu z pomocy, jej zakresie i rodzaju pomocy strażnik informuje niezwłocznie swojego przełożonego, a następnie sporządza notatkę służbową.

§ 14. 1. Strażnik jest obowiązany wydać pokwitowanie na otrzymane, w ramach pomocy, rzeczy lub dokumenty.

2. Pokwitowanie powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko strażnika, jego numer służbowy i stanowisko, a także pełną nazwę jednostki straży, w której jest zatrudniony;
- 2) miejsce, datę i godzinę przejęcia rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela rzeczy lub dokumentu;
- 4) określenie rzeczy lub dokumentu, a w odniesieniu do pojazdu - także markę, numer rejestracyjny, ilość paliwa oraz przebieg według wskazań licznika zainstalowanego w pojeździe;
- 5) opis ewentualnych uszkodzeń rzeczy lub dokumentu;
- 6) pouczenie o prawie do odszkodowania;
- 7) określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 8) podpis strażnika oraz właściciela lub osoby przez niego upoważnionej.

3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, strażnik może odstąpić od wydania pokwitowania i ustnie poinformować właściciela o danych określonych w ust. 2 pkt 1, 6 i 7.

4. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz w przypadku, o którym mowa w ust. 3, strażnik jest obowiązany zwrócić rzecz lub dokument niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowych.

§ 15. 1. Zwrot rzeczy lub dokumentu odbywa się w terminie i miejscu uzgodnionym z właścicielem.

2. W razie wykonania czynności służbowych przed uzgodnionym terminem albo ustania potrzeby korzystania z rzeczy lub dokumentu, należy je niezwłocznie zwrócić właścicielowi.

§ 16. 1. Zwrot rzeczy lub dokumentu dokumentuje się protokolarnie. Protokół powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko strażnika dokonującego zwrotu, a także pełną nazwę jednostki straży, w której jest zatrudniony;
- 2) miejsce, datę i godzinę zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela albo osoby upoważnionej do odbioru rzeczy lub dokumentu;
- 4) określenie rzeczy lub dokumentu oraz opis ich stanu po użyciu przez strażnika, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń powstałych w trakcie użycia, a w odniesieniu do pojazdu - także markę, numer rejestracyjny, ilość paliwa oraz przebieg według wskazań licznika zainstalowanego w pojeździe;
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie odbieranej rzeczy lub dokumentu;
- 6) podpisy strażnika dokonującego zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

2. W razie zgłoszenia przez osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zastrzeżeń co do określonych w protokole danych dotyczących stopnia uszkodzenia lub zużycia rzeczy lub dokumentu, jednostka straży dokonująca zwrotu może powołać, w terminie 7 dni, rzeczoznawcę w celu rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń. Ustosunkowanie się do zastrzeżeń powinno nastąpić nie później niż 30 dni od daty ich zgłoszenia.

§ 17. Przepisy § 14 -16, dotyczące właściciela rzeczy lub dokumentu, stosuje się odpowiednio do ich posiadacza.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności (Dz. U. Nr 247, poz. 2473).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Załącznik
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia

PROTOKÓŁ

- KONTROLI OSOBISTEJ
- PRZEGLĄDANIA PODRĘCZNYCH PRZEDMIOTÓW I BAGAŻY OSOBY

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej
Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych
(Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.).

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Czynności dokonał.....z.....
(stanowisko, imię i nazwisko strażnika) (miejscowość straży)

w obecności osoby wskazanej przez osobę, która jest poddawana kontroli osobistej,
właściciela bagażu lub podręcznych przedmiotów, osoby przybranej przez strażnika*

.....
(imię i nazwisko osoby, seria i nr oraz data wydania dokumentu tożsamości albo
odnotowanie braku dokumentu tożsamości)

.....
(oświadczenia lub oświadczenia innych osób)

---

* Niepotrzebne skreślić

.....
 (imię i nazwisko osoby podlegającej kontroli osobistej, właściciela bagażu)
 (nazwisko rodowe)

syn/córka.....
 (nazwisko rodowe matki)

zamieszkały(a) w.....
 (adres)

Tożsamość osoby ustalono na podstawie.....
 .....numer PESEL.....
 (nazwa, seria, data wydania, numer dokumentu tożsamości oraz nazwa organu
 wydającego)

.....
 (ewentualnie odnotowanie braku dokumentów tożsamości; oświadczenia lub
 oświadczenia innych osób)

Przyczyna dokonania czynności i jej przebieg:.....

.....
 .....

W wyniku przeprowadzanej czynności znaleziono/nie znaleziono następujące (ych)
 przedmioty (ów):

.....
 .....
 .....
 .....

Czynności podjęte w związku ze znalezieniem przedmiotów:.....

.....
 .....

Omówienie skreśleń i poprawek:.....

.....
.....
Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenia strażnika prowadzącego czynność:

.....
.....
Czynność zakończono:.....
(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

....
(podpis strażnika)   (podpis osoby przybranej)   (podpis osoby, wobec której czynność została przeprowadzona)

Oświadczenie osoby, wobec której czynność została przeprowadzona:

Zostałem (am) poinformowany(a) o przysługującym mi na mocy art. 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych prawie złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na zastosowanie i sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, wobec której przeprowadzono czynność)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem(am) w dniu .....20....r. o godz. ....

.....
(podpis osoby, której wydano kopię protokołu)

UZASADNIENIE

Potrzeba opracowania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany delegacji ustawowej zawartej w art. 12 ust. 2 ustawy o strażach gminnych.

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym nowelizacja ustawy o strażach gminnych rozszerza zakres przedmiotowy upoważnienia do wydania rozporządzenia, które powinno również określać zakres i sposób dokonywania kontroli osobistej i przeglądania podręcznych przedmiotów i bagaży osoby. Uprawnienie to dotyczyć ma przypadków, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary oraz gdy strażnicy wykonują czynności 1) doprowadzania osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsc zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób, a także w przypadku, 2) gdy strażnik wykonując prawem dozwolone zadania, ujmie osobę stwarzającą w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznie doprowadzi ją do najbliższej jednostki Policji.

W związku z powyższym w § 10 określa się sposób dokonywania kontroli osobistej, analogicznie do rozwiązania przyjętego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. Nr 141, poz. 1186).

Z uwagi odpowiednią zmianę projektu ustawy poprzez umożliwienie strażom, jako formacjom, a więc również pracownikom straży gminnych (miejskich), realizowanie zadań związanych z obsługą tzw. monitoringu wizyjnego, wyłącza się tą kwestię z przedmiotowego rozporządzenia – będzie ona uregulowana w odrębnym rozporządzeniu.

W pozostałym zakresie treść rozporządzenia pozostaje niezmienną w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na sytuację straży gminnych w zakresie uprawnienia dotyczącego dokonywania kontroli osobistej.

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa. Ewentualne wydatki związane z wykonywaniem postanowień zawartych w projekcie będą obciążały budżety gmin, z których finansowana jest działalność straży gminnych (miejskich).

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia _____

w sprawie sposobu dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego oraz zakresu udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej

Na podstawie art. 14h ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób dokumentowania faktu użycia środków przymusu bezpośredniego przez strażnika gminnego (miejskiego), zwanego dalej „strażnikiem” oraz zakres udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia pomocy lekarskiej oraz sposób przechowywania i rejestrowania tych środków.

§ 2. 1. W przypadku gdy nastąpiła śmierć lub podejrzenie śmierci osoby, wobec której użyto środka przymusu bezpośredniego, a także doszło do jej zranienia strażnik jest obowiązany niezwłocznie wezwać lekarza.

2. Pomoc lekarską zapewnia się zawsze kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środka przymusu bezpośredniego.

3. Jeżeli w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiła śmierć osoby lub szkoda w mieniu, strażnik jest obowiązany do:

- 1) powiadomienia o zdarzeniu komendanta straży lub osoby przez niego wyznaczonej oraz najbliższej jednostki Policji;
- 2) zabezpieczenia, w miarę możliwości, śladów na miejscu zdarzenia i niedopuszczenia na to miejsce, do czasu przybycia Policji, osób postronnych;
- 3) ustalenia, w miarę możliwości, tożsamości osób będących świadkami zdarzenia.

4. Jeżeli w wyniku użycia środka przymusu bezpośredniego nastąpiła śmierć osoby, komendant straży lub osoba przez niego upoważniona niezwłocznie zawiadamia o tym swojego przełożonego.

§ 3. 1. Fakt użycia środka przymusu bezpośredniego strażnik dokumentuje w notatniku służbowym bezpośrednio po zdarzeniu.

2. W przypadkach, o których mowa w § 2, strażnik sporządza notatkę służbową i przedstawia ją przełożonemu.

3. Notatka, o której mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

- 1) imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny strażnika;
- 2) czas i miejsce użycia środka przymusu bezpośredniego;
- 3) dane osoby, wobec której użyto środka przymusu bezpośredniego;
- 4) szczegółowe powody i rodzaj użytego środka przymusu bezpośredniego;
- 5) opis postępowania poprzedzającego użycie środka przymusu bezpośredniego;
- 6) sposób użycia środka przymusu bezpośredniego;
- 7) skutki użycia środka przymusu bezpośredniego;
- 8) inne ważne okoliczności zdarzenia;
- 9) dane ustalonych świadków zdarzenia;
- 10) podpis strażnika sporządzającego notatkę.

§ 4. 1. Pomieszczenia, w których przechowuje się przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręczne miotacze gazu, powinny:

- 1) znajdować się w siedzibie straży lub w obiekcie chronionym przez straż;
- 2) być wydzielone w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

2. Zewnętrzne otwory okienne w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, powinny być okratowane i siatkowane w taki sposób, aby uniemożliwić dostęp do tych pomieszczeń z zewnątrz.

§ 5. Przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręczne miotacze gazu przechowuje się w atestowanych szafach lub kasetach metalowych na trwałe przymocowanych do podłoża.

§ 6. 1. Komendant straży lub upoważniony przez niego strażnik, zwany dalej "magazynierem", prowadzi i przechowuje:

- 1) książkę ewidencji przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręcznych miotaczy gazu;
- 2) książkę wydawania i przyjęcia przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręcznych miotaczy gazu.

2. Książka ewidencji przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręcznych miotaczy gazu zawiera:

- 1) nazwę środka przymusu bezpośredniego;
- 2) serię i numer środka przymusu bezpośredniego;
- 3) rok produkcji środka przymusu bezpośredniego;
- 4) serię i numer świadectwa broni na przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
- 5) datę wpisu do ewidencji i podpis osoby dokonującej wpisu;
- 6) uwagi.

3. Książka wydawania i przyjęcia przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręcznych miotaczy gazu zawiera:

- 1) potwierdzenie wydania środka przymusu bezpośredniego:
  - a) datę i godzinę wydania środka przymusu bezpośredniego,
  - b) nazwę środka przymusu bezpośredniego,
  - c) serię i numer środka przymusu bezpośredniego,
  - d) wyposażenie dodatkowe,
  - e) podpis i numer służbowy wydającego środek przymusu bezpośredniego,

- f) podpis i numer służbowy pobierającego środek przymusu bezpośredniego;
- 2) potwierdzenie przyjęcia środka przymusu bezpośredniego:
  - a) datę i godzinę przyjęcia środka przymusu bezpośredniego,
  - b) nazwę środka przymusu bezpośredniego,
  - c) serię i numer środka przymusu bezpośredniego,
  - d) wyposażenie dodatkowe,
  - e) podpis i numer służbowy zdającego środek przymusu bezpośredniego,
  - f) podpis i numer służbowy przyjmującego środek przymusu bezpośredniego;
- 3) uwagi.

4. W przypadku wyznaczenia magazyniera bezpośredni nadzór nad prowadzeniem ewidencji, o których mowa w ust. 1, oraz przechowywaniem przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej i ręcznych miotaczy gazu sprawuje komendant straży.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie przypadków, sposobów i trybu użycia przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 18, poz. 169).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest sporządzony na podstawie delegacji zawartej w art. 14 h ustawy o strażach gminnych. Bazą projektu rozporządzenia było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie przypadków, sposobów i trybu użycia przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 18, poz. 169).

Z przedmiotowego projektu rozporządzenia wyłączono te kwestie, które znalazły uregulowanie w ustawie o strażach gminnych w art. 14 – 14 g.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na strażników gminnych (miejskich) .

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia

w sprawie badań psychologicznych strażników gminnych (miejskich)

Na podstawie art. 24a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zakres i tryb przeprowadzania badań psychologicznych:

- 1) strażników gminnych (miejskich);
  - 2) osób ubiegających się o przyjęcie do pracy w straży gminnej (miejskiej) w charakterze strażnika;
- zwane dalej "osobami badanymi".

2. Badania psychologiczne osób badanych przeprowadza się w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika.

§ 2. Badania psychologiczne osób badanych przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę.

§ 3. Badania psychologiczne przeprowadza psycholog uprawniony, na podstawie odrębnych przepisów, do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o pozwolenie na posiadanie broni.

§ 4. Badania psychologiczne przeprowadza się po sprawdzeniu tożsamości osoby badanej.

§ 5. 1. Badanie psychologiczne obejmuje w szczególności ocenę poziomu umysłowego, ocenę osobowości z uwzględnieniem funkcjonowania w sytuacjach trudnych oraz ocenę poziomu dojrzałości społecznej.

2. Zakres badania psychologicznego może zostać poszerzony, jeżeli psycholog uzna to za niezbędne dla prawidłowej oceny funkcjonowania psychologicznego osoby badanej.

3. Po przeprowadzeniu badania psycholog wydaje orzeczenie psychologiczne na formularzu według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. W razie stwierdzenia w orzeczeniu psychologicznym istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności strażnika uprawniony

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

psycholog informuje osobę badaną o przyczynach uzasadniających wydanie takiego orzeczenia.

§ 7. 1. Orzeczenie psychologiczne uprawniony psycholog wydaje w trzech egzemplarzach.

2. Pierwszy egzemplarz orzeczenia psychologicznego otrzymuje osoba badana.

3. Drugi egzemplarz orzeczenia psychologicznego otrzymuje listem poleconym pracodawca.

4. Trzeci egzemplarz orzeczenia psychologicznego uprawniony psycholog dołącza do dokumentacji medycznej osoby badanej.

§ 8. Orzeczenie psychologiczne wpisuje się do ewidencji orzeczeń prowadzonej przez jednostkę przeprowadzającą badania.

§ 9. Badania osób, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, mogą być wykonywane w trybie doraźnym, na podstawie skierowania pracodawcy, w razie uzasadnionego zastrzeżenia co do prawidłowego funkcjonowania mogącego mieć wpływ na zdolność do pracy strażnika.

§ 10. 1. Od orzeczenia psychologicznego przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie przysługuje osobie, o której mowa w § 1 ust. 1, oraz pracodawcy.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, wnosi odwołanie wraz z jego uzasadnieniem w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia.

4. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem psychologa, który wydał orzeczenie psychologiczne, do psychologa uprawnionego, na podstawie odrębnych przepisów, do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o pozwolenie na posiadanie broni w trybie odwoławczym, zwanego dalej "podmiotem odwoławczym".

5. Uprawniony psycholog, za pośrednictwem którego wnoszone jest odwołanie, przekazuje je, wraz z dokumentacją badania, do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne.

7. Wzór orzeczenia, o którym mowa w ust. 6, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11. Orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności strażnika wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 września 2004 r. w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o przyjęcie do służby oraz pełniących służbę w strażach gminnych, a także jednostek uprawnionych do przeprowadzania badań (Dz. U. Nr 205, poz. 2105).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

W POROZUMIENIU:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

WZÓR

..... (miejsowość, data)

.....
(pieczęć pracowni psychologicznej)

ORZECZENIE PSYCHOLOGICZNE NR .....

W wyniku badania psychologicznego przeprowadzonego na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia ..... w sprawie badań psychologicznych strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. Nr ....., poz. ....)

u Pana/Pani .....
(imię i nazwisko)

nr PESEL .....

adres zamieszkania. ....
(miejsowość, ulica, nr domu i nr mieszkania)

stwierdzam:

- 1) brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika gminnego (miejskiego)^{*)}
- termin następnego badania .....
- 2) istnienie przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika gminnego (miejskiego)^{*)}

.....
(data wystawienia)
uprawnionego psychologa)

.....
(podpis i pieczęć

Pouczenie:

Od orzeczenia psychologicznego przysługuje odwołanie do podmiotu odwoławczego w terminie 14 dni od jego otrzymania. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem psychologa, który wydał orzeczenie psychologiczne.

^{*)} właściwe podkreślić

WZÓR

.....
.....
(pieczęć podmiotu
odwoławczego wydającego orzeczenie)

(miejscowość, data)

ORZECZENIE PSYCHOLOGICZNE NR .....

W wyniku badania psychologicznego przeprowadzonego na podstawie § 10 ust. 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia ..... w sprawie badań psychologicznych strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. Nr ....., poz. ....)

u Pana/Pani .....
(imię i nazwisko)

nr PESEL .....

adres zamieszkania. ....
(miejscowość, ulica, nr domu i nr mieszkania)

stwierdzam:

- 1) brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika gminnego (miejskiego)^{*)}
- termin następnego badania .....
- 2) istnienie przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności strażnika gminnego (miejskiego)^{*)}

.....
(data wystawienia)
uprawnionego psychologa)

.....
(podpis i pieczęć)

Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne

^{*)} właściwe podkreślić

UZASADNIENIE

Potrzeba opracowania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany delegacji ustawowej zawartej w art. 24a ust. 3 ustawy o strażach gminnych.

Nowelizacja ustawy wprowadza zasadę, że przepisy ustawy o strażach gminnych będą regulowały przeprowadzanie badań psychologicznych, a do badań lekarskich będzie miał zastosowanie art. 229 Kodeksu pracy.

Strażnicy gminni (miejscy) są zatrudniani na podstawie umowy o pracę i podlegają badaniom profilaktycznym na podstawie Kodeksu pracy. Określenie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania badań psychologicznych jest niezbędne z uwagi na fakt, że strażnicy gminni przy wykonywaniu swoich zadań w zakresie ochrony porządku publicznego mogą wkraczać w sferę podstawowych wolności i praw człowieka i obywatela włącznie z prawem do użycia broni palnej bojowej i środków przymusu bezpośredniego.

Z uwagi na powyższe w projekcie rozporządzenia pozostawiono zapisy dotychczas obowiązującego rozporządzenia w zakresie dotyczącym badań psychologicznych.

W pozostałym zakresie treść rozporządzenia pozostaje niezmienną w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia. Badania psychologiczne obejmują w dalszym ciągu w szczególności ocenę poziomu umysłowego, ocenę osobowości z uwzględnieniem funkcjonowania w sytuacjach trudnych oraz ocenę poziomu dojrzałości społecznej.

W rozporządzeniu zrezygnowano natomiast ze wskazania jednostek uprawnionych do przeprowadzania badań psychologicznych oraz jednostek uprawnionych do przeprowadzania badań w trybie odwoławczym wskazując w § 3 rozporządzenia, że badania psychologiczne przeprowadza psycholog uprawniony, na podstawie odrębnych przepisów, do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o pozwolenie na posiadanie broni.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na sytuację straży gminnych w zakresie podlegania obowiązkowym badaniom psychologicznym.

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia

w sprawie szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich)

Na podstawie art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa minimalny zakres programu szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich), zwanych dalej "strażnikami", formy szkolenia, warunki i zakres udziału Policji w szkoleniu podstawowym, sposób powoływania, skład i tryb działania komisji egzaminacyjnych, kwalifikacje członków komisji, obowiązki przewodniczącego komisji, formę egzaminu oraz organ właściwy do wydania świadectwa złożenia egzaminu i wzór świadectwa.

2. Minimalny zakres programu szkolenia podstawowego strażników określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Szkolenie podstawowe strażników mogą prowadzić wyłącznie:

- 1) jednostki szkoleniowe Policji,
  - 2) jednostki innych straży gminnych (miejskich),
  - 3) inne podmioty działające na podstawie przepisów o działalności gospodarczej albo przepisów o systemie oświaty, których przedmiot działalności jest związany z zakresem szkolenia podstawowego strażników
- zwane dalej "podmiotami szkolącymi", zgodnie z umową zawartą z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), któremu podlega straż gminna (miejska), dla której jest organizowane szkolenie podstawowe.

2. Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, straż gminna (miejska) może prowadzić również samodzielnie.

3. Szkolenie podstawowe w zakresie przedmiotów, o których mowa w lp. 10-14 załącznika nr 1 do rozporządzenia, prowadzi wyłącznie Policja.

§ 3. Właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji zatwierdza:

- 1) szczegółowy program szkolenia podstawowego opracowany przez podmiot szkolący;
- 2) testy do części pisemnej egzaminu i zestawy pytań do części ustnej egzaminu przygotowane przez podmiot szkolący.

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1190

§ 4. 1. Szkolenie podstawowe strażników gminnych (miejskich) prowadzone jest w formie stacjonarnej.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest udział w szkoleniu podstawowym strażników w formie eksternistycznej.

3. Za szczególnie uzasadnione przypadki uprawniające do udziału w szkoleniu podstawowym w formie eksternistycznej uważa się:

- 1) pracownika straży gminnej (miejskiej) posiadającego minimum 15-letni okres służby w Policji, w tym minimum 5 lat w pionie prewencji,
- 2) pracownika straży gminnej (miejskiej) zatrudnionego na stanowisku komendanta straży gminnej (miejskiej) i posiadającego minimum 15-letni okres służby w Policji.

4. Osoby korzystające ze szkolenia podstawowego strażników w formie eksternistycznej są zobowiązane do udziału w zajęciach obejmujących przedmioty bezpośrednio związane z organizacją straży gminnych (miejskich) i funkcjonowaniem samorządu terytorialnego.

§ 5. Szkolenie podstawowe kończy się egzaminem z zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie szkolenia.

§ 6. 1. Egzamin, o którym mowa w § 5, przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji.

2. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- 1) dwóch przedstawicieli komendanta wojewódzkiego Policji;
- 2) komendant straży gminnej (miejskiej) lub upoważniona przez niego osoba;
- 3) przedstawiciel podmiotu szkolącego.

3. Członkowie komisji, o których mowa w ust. 2, powinni posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie w zakresie wynikającym z programu szkolenia.

4. Komendant wojewódzki Policji wyznacza spośród swoich przedstawicieli przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

§ 7. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej:

- 1) czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu;
- 2) kieruje pracą komisji egzaminacyjnej;
- 3) dokumentuje przebieg egzaminu końcowego lub poprawkowego oraz ich wynik protokołem sporządzonym w dwóch egzemplarzach, podpisanych przez komisję w pełnym składzie i opatrzonych datą;
- 4) po zakończeniu egzaminu końcowego lub poprawkowego niezwłocznie przekazuje jeden egzemplarz protokołu egzaminu podmiotowi szkolącemu, drugi egzemplarz właściwemu miejscowo komendantowi wojewódzkiemu Policji oraz pisemnie informuje o wynikach egzaminu komendanta straży gminnej (miejskiej), w której są zatrudnieni egzaminowani strażnicy.

§ 8. Strażnik przystępuje do egzaminu kończącego szkolenie podstawowe po ukończeniu wszystkich przewidzianych programem przedmiotów szkolenia.

§ 9. 1. Egzamin składa się z części pisemnej, ustnej i praktycznej.

2. Część pisemna egzaminu polega na rozwiązaniu testu.

3. Część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pięć tematów wylosowanych przez strażnika z przygotowanego zestawu pytań.

4. Część praktyczna egzaminu polega na zaprezentowaniu określonych przez komisję egzaminacyjną praktycznych umiejętności nabytych w czasie trwania szkolenia.

§ 10. 1. Komisja egzaminacyjna ocenia każdą część egzaminu odrębnie.

2. Komisja egzaminacyjna uznaje egzamin za złożony z wynikiem pozytywnym, jeżeli strażnik otrzyma pozytywne oceny z części ustnej i części praktycznej od większości członków komisji egzaminacyjnej oraz gdy zaznaczy w arkuszu testowym egzaminu pisemnego minimum 60 % prawidłowych odpowiedzi.

§ 11. 1. W przypadku negatywnej oceny z egzaminu strażnik może jednokrotnie przystąpić do egzaminu poprawkowego, nie wcześniej jednak niż po upływie dwóch tygodni od daty egzaminu kończącego szkolenie.

2. Skład komisji, termin i miejsce egzaminu poprawkowego określa komendant wojewódzki Policji.

§ 12. Na podstawie protokołu egzaminu właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji wydaje świadectwo ukończenia przez strażnika szkolenia podstawowego, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. Nr 14, poz. 127).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

**MINIMALNY ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA PODSTAWOWEGO
STRAŻNIKÓW GMINNYCH (MIEJSKICH)**

Lp. Przedmiot	Ilość godzin
1 Organizacja i zadania straży gminnych (miejskich)	9
2 Podstawowe zagadnienia prawa administracyjnego dla potrzeb pracowników straży gminnych (miejskich)	14
3 Część ogólna prawa karnego i prawa wykroczeń	10
4 Część szczególna prawa karnego i prawa wykroczeń	20
5 Wybrane zagadnienia z zakresu postępowania karnego	5
6 Postępowanie w sprawach o wykroczenia	30
7 Wybrane zagadnienia z zakresu postępowania w sprawach nieletnich	15
8 Elementy kryminalistyki	10
9 Podstawowe elementy psychologii	30
10 Wybrane zagadnienia z prewencji	30
11 Użycie środków przymusu bezpośredniego	15
12 Podstawowe wiadomości z zakresu organizacji i zasad wykonywania konwojów	15
13 Podstawowe wiadomości z zakresu organizacji i zasad wykonywania ochrony obiektów	15
14 Wybrane zagadnienia z zakresu ruchu drogowego	30
15 Wybrane zagadnienia z techniki i taktyk interwencji	64
16 Wybrane zagadnienia z łączności	5
17 Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych	12
18 Udzielanie pierwszej pomocy	30
19 Organizacja oraz zakres i sposoby współdziałania z właściwymi podmiotami w zakresie ochrony porządku w gminie	5
20 Zadania straży gminnej (miejskiej) w systemie obrony cywilnej	6
21 Praktyka zawodowa odbywana w jednostce straży gminnej (miejskiej)	160
22 Egzamin	
OGÓŁEM	530

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA SZKOLENIA PODSTAWOWEGO

Świadectwo
ukończenia szkolenia podstawowego

Pan(i) .....
(imię i nazwisko, imię ojca)

urodzony(a) w dniu ..... 19 ..... roku w .....
(dzień, miesiąc)

w okresie od ..... do ..... odbył(a)
(dzień, miesiąc-słownie, rok) (dzień, miesiąc-słownie, rok)

szkolenie podstawowe dla strażników gminnych (miejskich)

w .....
(pełna nazwa podmiotu szkolącego)

i ukończył(a) go w dniu ..... z wynikiem .....
(dzień, miesiąc-słownie, rok)

NR EWIDENCYJNY .....

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej

Członkowie komisji egzaminacyjnej:

.....
.....
.....
.....

(okrągła pieczęć
komendy wojewódzkiej Policji)

..... dnia ..... 20..... r.
(miejsowość) (dzień, miesiąc)

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma zastąpić rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. Nr 14, poz. 127).

Potrzeba modyfikacji zapisów przedmiotowego rozporządzenia wynika ze zmiany ustawy o strażach gminnych, która rozszerza uprawnienia strażników gminnych (miejskich) przyznając im między innymi prawo dokonywania kontroli osobistej, przeglądania podręcznych przedmiotów i bagaży osoby w ściśle określonych w ustawie przypadkach. Dodatkowo rozszerzeniu uległ katalog środków przymusu bezpośredniego, które stosować może strażnik wobec osób uniemożliwiających wykonanie przez niego zadań określonych w ustawie.

Mając powyższe na uwadze oraz fakt, iż w ciągu ostatnich lat następuje systematyczny rozwój tej formacji, a także zauważalny jest wzrost zainteresowania władz gminnych sprawami porządku publicznego, co bezpośrednio przekłada się na wzrost liczny oddziałów straży i liczby zatrudnionych strażników, zasadnym jest rozszerzenie minimalnego zakresu programu szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich) w celu dostosowania go do wymogów stawianych obecnie przed tą formacją.

Rozporządzenie określa również, zgodnie z delegacją ustawową, formy szkolenia. Rozwiązanie to ma na celu stworzenie możliwości prowadzenia ich zarówno w formie stacjonarnej, jak również w formie eksternistycznej. Niejednokrotnie dochodzi do sytuacji, że były funkcjonariusz Policji, który posiada odpowiednie przeszkolenie i doświadczenie, w szczególności w pionie prewencyjnym Policji, ubiega się o przyjęcie do straży. Nie zachodzi zatem potrzeba, aby był on objęty całym programem szkolenia podstawowego. Należy jednak zobowiązać taką osobę do uczestniczenia w zajęciach obejmujących przedmioty bezpośrednio związane z organizacją straży gminnych (miejskich) i funkcjonowaniem samorządu terytorialnego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na sytuację strażników gminnych.

2. Konsultacje społeczne

Niniejszy projekt zostanie zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, co umożliwi zainteresowanym podmiotom, w szczególności tym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wydanie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu Państwa. Ewentualne wydatki związane z rozszerzeniem minimalnego zakresu programu szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich) będą obciążały budżety gmin, z których finansowana jest działalność straży.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także rozwój regionalny

Wydanie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także rozwój regionalny.